A `yÀ ° \

am\ysc,

]©mb¯cmP \bat`ZKXIÄ¡pti jw H¼Xmw ]²X P\_Ibmkq{XW ]²Xbmmb BcwÀ`¨p. 1996þ1997ð BcwÀ`¨ ]²X 25þmw hmÀjI¯te¡ IS¶p. ]©mb¯cmP \baw ]mÀesaâ ]mÊm¡sb ¦epwt Icf samg¨aäkwØm\§fð IrXyambn {XXe ]©mb¯sXcsª Sp¸ \S¯pIbpïmbn«ñ. F¶mðtIcf¯ð kpXmcyambsXcsª Sp¸pIÄ \S¯pIbpw ]²X¯pIbpw A[Imc§fpw \eIn. {XXe ]©mb¯p `cWkaXIfð h\X IÄ¡ 50% kwhcWwGÀs¸Sp¯. k{X imà IcW¯sâamXrIbmbtIcfwamdpIbmW. \ch[bmb{]i\§Ä t\cSp¶psï ¦epw 25 hÀjs¯ {]hÀ¯\w aqeapÅ]ptcmKXhhcWmXXamW. Hmtcm]©hÕc]²X¡pap¼ hIk\ tcJ]pXp¡mdpï. F¶mð 14þmw]©hÕc]²XtbmS\p_ÔX¿mdm¡p¶ hIk\ tcJIg ª 25 hÀjs¯ hIk\ t\«§Ä XmcXays¸Sp¯p¶ XmW. Igª Ime§fð]²X Bkq{XW¯epw]²X \S¯¸epw kImbkIIcW§Ä \eIb Fñmhtcbpw A`\µ¡phm³ Cu AhkcwD]tbmKs¸Sp¯p¶p. XpSÀ¶pwGhcptSbpwk I IcWwA`yÀ°¡p¶p.

F¶

സുജ ശിവരാജൻ,
{]kU â
FcabqÀ {Kma]©mb¯

FcabqÀ
02/03/2026

14þmw] © h ð k c] ² Xn 2022 þ2027

F cna b qÀ {Kma] © m b ¯ ı

പൌരാവകാശ
tcJ
2026þ27

F cnab qÀ {Kma] © m b ¯ ¯

s] m X p h n h c § Ä

PnÃ	:	] me ¡ mS
Xmeq ¡	:	B e ¯ qÀ
t »m ¡ v] © m b ¯ v	:	B e ¯ qÀ
A k w »n \nt b mP I aWvUew	:	B e ¯ qÀ
tem I k `maWvUew	:	B e ¯ qÀ
`qhn k vXrXn	:	33.67 N. I n. an.
hmÀUp I Ä	:	18
P \ kwJy	:	30621 (2011) s k ³ k k v
] pcp j ³ amÀ	:	14962
k {X o I Ä	#r:	15659
] «n I PmXn	:	6607
] «n I hÀ¤w	:	27
km £ cXm \nc ¡ v	:	92
P \ km{µ X	:	909
k {X o/] pcp j A \p] mXw	:	1058

A Xncp I Ä

hS ¡ v	:	tX ¦ pdnÈn, I pg Â aµw, I p ¯ \ qÀ] © m b ¯ p I Ä
sX ¡ v	:	taemÀt ¡ mS] © m b ¯ v
I ng ¡ v	:	]Ãt È \ , tX ¦ pdpÈn] © m b ¯ p I Ä
]Sn ª md v	:	B e ¯ qÀ, I p ¯ \ qÀ] © m b ¯ p I Ä

F cna b qÀ {Kma] © m b ¯ v

പ്രസിഡണ്ട്	**{i aXn. kpP inhcmP³**
വൈസ്പ്രസിഡണ്ട്/ ([\ Imcy Ì.I.sNbÀt]gk¬)	**{i . ctajIpamÀ BÀ**
hnIk\ Imcy Ì.I. sNbÀam³	**{i aXn.dko\ dkmJ**
t£aImcy Ì.I. sNbÀt]gk¬	**{i . {] im´**
BtcmKyw/hnZym`ymkw Ì.I.sNbÀam³	**{i aXn. kpa{] Imi**
sk{I«dn	**{i . I¡ow F**

sa¼ÀamcpsS t]c Øm\w samss_Â

1

1	അരിയക്കോട്	റസീനറസാക്ക് (വികസനകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മറ്റി ചെയർപേഴ്സണ്)	7025704627
2	ചേരാനാട്	ഗീതശിവദാസൻ	8304088700
3	മരുതക്കോട്	എസ്മണികണ്ഠൻ	9656459600
4	കൊളക്കപ്പാടം	ആർ.രമേഷ്കുമാർ (വൈസ് പ്രസിഡന്റ്)	9446532811
5	പനയംപാറ	സെമീറ ബി	7306775528

6	കൂട്ടാല	എ വിജയൻ	9446768942
7	കണ്ണംപുള്ളി	സുജ ശിവരാജൻ (പ്രസിഡന്റ്)	9747816542
8	നെല്ലിയാംപാടം	രജിത കെ	8086236205
9	ആനയ്ക്കാംപറമ്പ്	കുട്ടികൃഷ്ണൻകെ	9447371792
10	കോലേപ്പാടം	എ പ്രശാന്ത് (ക്ഷേമകാര്യ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മറ്റി ചെയർമാന്)	9048354046
11	കുനിശ്ശേരി	പിഅരവിന്ദാക്ഷൻ	9495448879
12	തെക്കേത്തറ	ജെബീനഷെറീഫ്	8921007532
13	മലക്കാട്	ലീല ജോസഫ്	9747563744
14	വടക്കേത്തറ	കെ എംശരവണൻ	8921073384
15	പന്തലാംകോട്	സുമ പ്രകാശ് (ആരോഗ്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മറ്റിചെയർപേഴ്സണ്)	9846971100

16	പുള്ളോട്	സുധടി	9745477650
17	നരിപ്പൊറ്റ	സി രാധിക	9605964466
18	എരിമയൂര്	അലിഅബ്ബാസ്	9961784505
19	മണിയിൽപറമ്പ്	കെകുട്ടപ്പൻ	8075485778
20	മാരാക്കാവ്	ആരിഫടീച്ചർ	7025016057

] © mb ¯ Ph \ ¡ mcpsShhc § Ä

{la t]c \ ¼À	XkXl
1. l ¡ow F	sk{l«d / ¹m ³ tl mþHmÀ Ut \ äÀ
2. tkmakpµc ³ .s l	A k. sk{l«d
3. cP\ ]	s l U ¢mÀ ¡
4. kp\Xt _ _	ഹെഡ്അക്കൗണ്ടന്റ്
5. kpN{X	k\bÀ ¢mÀ ¡
6. sd\	k\bÀ ¢mÀ ¡
7. ctaj	k\bÀ ¢mÀ ¡
8. sF izcy	F Â.U. ¢mÀ ¡
9. \Pmap± ³	F Â.U. ¢mÀ ¡
10. icWy	F Â.U. ¢mÀ ¡
11. Ptb jk	Hm^k Aä ³ ï â

12.	cPnX	ഓഫീസ് അറ്റൻഡന്റ്
13.	s l .N{µ ³,	]n.Sn. F k.
14	i inle]n.Sn. F k	
14.	_ _nX	]n.Sn. F Â.
15.	k Pqh	ss{U hÀ
16.	l mcntam ³	sSI \n¡ Â A kn Ì â
17	jn ³ Pn ¯ F. F k.	Un.C.H
F Â. F k.Pn. Un. F ©n\ob dnwKhnwK		
18.	knPntPm k	A kn Ì â F © \ob À
19.	at \mP	HmhÀ knbÀ
20	_ _nX	HmhÀ knbÀ
21.	l mÀ ¯ nl	F Â. Un. ¢mÀ ¡
hn.C.H.		
22.	A w_nl mhXn	hn.C.H.
23.	k pdpan	hn.C.H.
a l m ßmKm Ôn F ³. B À.C.Pn. F k. hnwK		
24.	\nXy	A ¡ uണ്ടന്റും ഡാä F{ân Hm¸tdädpw
25.	kptc j. B À.	HmhÀ knbÀ
26.	[\y. hn.	അക്കൗണ്ടന്റ്
27.	Ck l m ¡	A s{ l UnäU F ©n\ob À
28.	kanX	s _ bÀ^q« sSI \o jy ³
l pSpw _{ io		
29.	A R Pp	kn. Un. F ksNbÀt]gk ¬
30.	k wKoX	A ¡ uണ്ടന്റ്
t{] c l amÀ		
31.	KoXme £ an Fw	
32.	KoX. B À.	

F cna bqÀ {Kma] © m b ¯

{Kma] © m b ¯ XnÀ ¯ nbnse Ø m] \ §Ä

1. [\ l mcy Ø m] \ §Ä

1. t Ì ä _m¦ Hm^ C ´y, F cna bqÀ
2. k u ¯ C ´y ³ _m¦, Xr¸mfqÀ
3. [\e £ an _m¦, l p\ntÈcn
4. kÀÆo k t l mþHm¸ tdäoh s kmss k än, F cna bqÀ
5. A {Kn. Cw{]qh saâ t l mþHm¸ tdäoh s kmss k än, l p\ntÈcn

2. hnZym`ym k Ø m] \ §Ä

1. Kh. I bÀsk ¡ âdnkIqÄ, FcnabqÀ
2. Kh. I bÀsk ¡ âdnkIqÄ, Ip\ntÈcn
3. Kh. bp.]n.kIqÄ I®¼pÅn, Ip\ntÈcn
4. Fk. BÀ.bp.]n. kIqÄ, Ip\ntÈcn
5. skâtXmakaj³ kIqÄ, FcnabqÀ
6. Kh. FÂ.]n.kIqÄ, Ip\ntÈcn
7. Kh. FÂ.]n.kIqÄ, amcm¡mh
8. Kh. FÂ.]n.kIqÄ,]ptÅmS
9. F.FÂ.]n.kIqÄ, Iq«me
10. Fk.Fw.FÂ.]n.kIqÄ, hSt¡¯d
11. Kh. \gkdnkIqÄ, Iq«me
12. Fk.F.FÂ.]n.kIqÄ, taemÀtImS

AwK¬hmSnIÄ

1.]ptÅmS
2. B\b¡mw]d¼
3. ae¡pfw
4. amS¼md
5. A¼e]d¼
6. sImf¡¸mSw
7. sN¦mcw
8. ae¡mS
9. aWs¸mä
10. sIm«¡c
11. IqfnbmS
12. hSpI¯d
13. amcm¡mh
14. IpXnc¸md
15. I®w¼pÅn
16. acpXt¡mS
17. sN¼w]pÅn
18. I®wsXmSn
19. tNcm\mS
20. A¦aime
21. Acnbt¡mS
22. aWnbnÂ]d¼
23. Icn¼men
24. aWnbnÂ¡fw
25. Nm¯³tImS
26. NpÅnaS

B tcmKyw

1. ss{]adns IÂ¯sk âÀ, Ip\ntÈcn
2. Kh. tImantbmUnks]³kdn,]ptÅmS
3. Kh. BbqÀthZ Unks]³kdn, Xr¸mfqÀ

3. kºsk âdpIÄ

1. sabn³ sk âÀ þ Ip\ntÈcn
2. amS¼md
3.]ptÅmS
4. amcm¡mh
5. \¼qcn¡mS

6. F cna b qÀ

aäp Ø m] \ § Ä

1. shä. Un k s] ³ kdn, F cna b qÀ
2. shä. k º s k âÀ, I p \ nt È cn
3. I r j n ` h ³ , F cna b qÀ
4. 66 s I .hn. k º t Ì j ³ , I p \ nt È cn
5. s I . F k.C. _n. s k £ ³ Hm^ k, I p \ nt È cn
6. hntÃPHm^k þ 1, F cna b qÀ
7. hntÃPHm^k þ 2, I p \ nt È cn
8. _n. F k. F ³ . F Â .

t]mt Ì m^ k

1. F cna b qÀ
2. I p \ nt È cn
3. I q«me
4.] pt Å mS

B apJw

]me ¡ mSPnÃ b nÂ B e ¯ qÀXmeq ¡ nÂ B e ¯ qÀt » m ¡] © m b ¯ Unhn j \ nemW F cna b qÀ {Kma] © m b ¯ Ø nXnsN¿p ¶ X. F cna b qÀ 1,2 F ¶ hntÃPp I fnem b nhym]n¨p I nS ¡ p ¶ Cu] © m b ¯ n \ 33.67 ചതുരശ്രകിലോമീറ്റർവിസ്തൃതിയുണ്ട്. പഴയae _ mÀPnÃ b nÂ DÄs ¸ «ncp ¶]me ¡ mSXmeq ¡ nÂ s ¸ « F cna b qÀ, I p \ nt È cn, hSt ¡ ¯ d F ¶] © m b ¯ pt _ mÀUp I Ä kwt b mPn ¸ n¨ mW 1961 Un kw _ dnÂ F cna b qÀ] © m b ¯ cq]ws I mÅ p ¶ X. 1963þemW B Zys Xc s ª Sp ¸ \ S ¡ p ¶ X. Hcpa b qÀ, B a b qÀ F ¶ t] cp I Ä പരിണിച്ചുണ്ടായതാണ്എരിമയൂർസ്ഥല \ masa ¶]ga ¡ mÀ]d b p ¶ p. 20þmw \ ൂറ്റാണ്ടിന്റെ B Zy] I pXnbnÂ {]tXy I X I sfm ¶ pw A h I m i s ¸ Sm \ nÃmXncp ¶ F cna b qÀ F ¶ I À j I {Kmaw]g b a{Zm k kw Ø m \ ¯ nseae _ mÀPnÃ b nÂ 1861 ൽ രൂപം കൊണ്ട പാലക്കാട്താലൂക്കിന്റെ ഭാഗമായിരുന്നു. പാലക്കാടിെ \ t I cf ¯ ns â s \ Ãd b m ¡ p ¶ XnÂ F cna b qcnsehn k XrXam b s \ Â ¸ mS § fpsS] ¦ hfsc hepXmW. Hcp amXr I m I À j I {Kma ¯ ns â FÃm k hnt i j X I fpwH ¯ ptNÀ ¶ {] tZ i amW F cna b qÀ. `mcX ¯ nse{] [m \ s ¸ « 108 i nht £ {X § fnsem ¶ m b Xr ¸ mfqÀa I m i nht £ {X ¯ n \ B b nct ¯ mfwhÀ j w പഴക്കമുണ്ടെന്ന്വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്നു. `mcX ¸ pg b nset]m j I \ Zn b m b Km b {Xn ¸ pg F cna b qÀ] © m b ¯ neqsS b mW I S ¶ pt]m I p ¶ X. Xn I ¨ pw I À j I {Kmaam b

F cna b qcn \ \mS ³ l e l fnepw A \p j Tm \ § fnepw A [n j TnXam b _ Hcp kwk I mcn I ss] Xr I amWp Å X. _ ZoÀ L I mewa{Zm k kw Ø m \ ¯ ns â `mKam b ncp ¶ Xn \ mepw]me ¡ mS ³ Npc ¯ n \ Sp ¯ m b Xn \ mepwXangpam b n Cg tNÀ ¶ p I nS ¡ p ¶ Hcp kwk ¡ mcamW Ch nSpt ¯ X.]e A \p j Tm \ I emcq] § fnepwXang I eÀ ¶ ae b mf ¯ ns â k ¦ ccq] amW I mWp ¶ X.]qÀ ® am b pwXang Km \ § fpÅ \mS ³ I emcq] § fpw \ലവിലുണ്ട്. വിവിധ t £ {X I e I fpwhnfshSp¸p Õ h § fpwaX] cam b B t Lm j § fpamW F cna b qÀ kmwk ¡ mcn I m ´ cn £ ¯ nÂ \nd ª p \nÂ ¡ p ¶ X.

P \ I o b m k q{X W hpw A [n I mchnt I {µo I cW hpwkam i zk n¸n¨ps I m ï \S¸nem ¡ p ¶ Xnð {i t ² bam b {] hÀ ¯ \amW \mb \mÀ kÀ ¡ mÀ I mgnNh¨ X. B I meL« ¯ nð P \ I o b m k q{X W] ² Xn b m b n XpS § n b X hnaÀ i \ ¯ n \ hnt [b am b ncp ¶ p. {Kma] © m b ¯ p I Ä ¡ s{] mP I Sp I Ä X ¿ mdm ¡ m ³ I gn b ptam? \nÀÆ I Ww \S ¯ phm \pÅ `cW \nÀÆ I Whn`mKapt ï mXpS § n \nch [n tNmZy § ÄD b À ¶ ph ¶ p. k ¶ ² {] hÀ ¯ I À ¡ \nc ´ cam b]cn i oe \w I ne B `nap Jy ¯ nð \e I n. s{] mP I S F gpXphm ³ {] m] Xcm ¡ n. {Kma] © m b ¯ p I fpsShn I k \ tc J X ¿ mdm ¡ p ¶ Xn \ ]T \ ]cyS \ § Ä kwLSn¸n¨ p. sX ¡ phS ¡ m b pw, I ng ¡ p ]Sn ª mdm b pwhnhct i JcW ¯ n \ th ï n \S ¡ p I b pwsN b Xp. I À½ kanXn I fpsS B `nap Jy ¯ nð hnhn [hn j b § sf kw _ Ô n¨]Tn ¡ p I b pw A h Ø mtcJ X ¿ mdm ¡ p I b pap ï m b n. 1996þ97 ð X ¿ mdm ¡ s¸« hn I k \ tcJ {Kma] © m b ¯ ns â A ¶ s ¯ A h Ø s b ¸änhn i Zam b hnhcWw \e I p ¶ p ï .

9þmw] ² Xn b nð] ² Xn hn I nX ¯ ns â 40% hsc {XnXe] © m b ¯ p I Ä ¡ m b namänsh ¡ s¸«ncp ¶ p. ss I ¸S b nð X ¿ mdm ¡ s¸«] ² Xn I Ä t » m ¡ seh ð F I k t]À« I ½nän I Ä]cnt i m [n¨ A wKo I cn¨ t i j w Sn.]n.kn b pw A wKo I mchpwe`yam ¡ n b ncp ¶ p. kmt ¦ Xn I A \paXn B h i yapÅ] ² Xn I Ä ¡ _n. F ð.Sn. k n b mW A \paXn \e I n b ncp ¶ X.]nð ¡ me ¯ _n. F ð.C. k n I fpw _n. F ð.Sn. k n I fpw \nÀ ¯ em ¡ n. 2008 HmSp I qSns{] mP I St ^md § Ä \nehnð h ¶ p. hnhc kmt ¦ Xn I hnZy b psShfÀ¨ s{] mP I Scq] o I cW ¯ nepw{] Xn^en¨ p. Ct¸mÄt km^Ssh b dp I ÄD] t b mKn¨Hm ¬ sse \nemW] ² Xn I Ä kaÀ¸n ¡ p ¶ X.

I gn ª 25 hÀ j ¡ mew P \ I o b m k q{X W] ² Xn \S¸nð h ¶ t i j wD ï m b A Û pX]qÀÆam b]ptcmKXn F Sp ¯ p]d b mhp ¶ XmW. A X hn j b taJeXncn¨{] Xn]mZn¨n«p ï .

Ncn{Xw

tZ i o b {] Ø m \ ത്തിന്റെഅലയൊലികൾചെറിയതോതിൽഎരിമയൂരിലുംഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. സ്വാതന്ത്ര്യസമരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് \nÊ I I cW{] Ø m \w, I znäC ´ ymapt ¶ äwXpS § n b h b nÂ I p \ntÈ cn, F cna b qÀ F ¶ nhnS § fnÂ \ിന്നുംകുറച്ചുപേർ പങ്കെടുത്തിട്ടുണ്ട്. സുഭാഷ്ചന്ദ്രt _ m k ns â C ´ y ³ \m j W Â B Àan b nÂ A wK § fm b nt]mcmSn b hcpsS I q« ¯ nÂ CutZ i ¯ p \n ¶ ുംകുറച്ചുപേരുണ്ട്. കു \ntÈcn b nse I Ãm b nÂ \mcm b W ³ \m b À, F cna b qcnse \mcm b W ³ I p«nsN«n b mÀ F ¶ nhcpw]pt Åm«nsehm k ptat \m \pw {] t Xy I w k acW o b cmW. A Xn i à am b PmXnhyh Ø ChnsS \ne \n ¶ ncp ¶ p.]c¼cmKX kmaq I y LS \ b pw k hÀ®P · n þ \mSphmgn ta[mhnXzhpw \ ൂറ്റാണ്ടുകളിലായിതുടർന്നുവരികയായിരുന്നു.

PmXnhyh Ø ewLn ¡ p ¶ hsc kaq I ¯ nÂ \n ¶ pw _ I nj ¡ cn ¡ p ¶ {` j S
k{¼Zm b w FÃmPmXn I fnepw G ä I pd¨ nep I t fmsS \ne \n ¶ ncp ¶ p. hn`n ¶
kapZm b § Ä I nµpaX ¯ nseNmXpÀhÀWy
k{¼Zm b ¯ n\pÅnÂ I gn ª ncp ¶ p.
]qÀWam b pw I pes ¯ mgnep I sf A Sn Ø m \ am ¡ n b p Å s Xmgn Â hn`P \ am b ncp ¶
ഉണ്ടായിരുന്നത്. ഉദ്ദേശം 700 വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ചേന്ദമംഗലം, പുത്തൻചിറ,
]gphnÂ, G \amh.]me b qÀ F ¶ o Ø e § fnÂ \n ¶ pw I pXncm ³
ae b nd § n F ® I ¨ hS ¯ n \m b ntaemÀt ¡ mS I t¼mf ¯ nÂ
Xma k apd¸n¨ hcmW] © m b ¯ nse {I n k XpaX hn`mK ¡ mÀ F ¶ mW
]d b s¸Sp ¶ X. Ct¸mgs ¯]me ¡ mScq] X b pwXrÈqÀ A Xncq] X b pwcq]w
s I mÅ p ¶ Xn\ \ൂറ്റാണ്ടുകൾക്ക് മുൻപുതന്നെ
വാരാപ്പുഴഅതിരൂപതയുടെകീഴിലുണ്ടായിരുന്ന ഏക
{I n k Xo b tZhme b amW taemÀt ¡ mSs k â B âWns ^ tdm \ ] Ån F ¶
]d b s¸Sp ¶ p.]mc¼cyam b n F ® ¡ ¨ hShpw ac ¡ ¨ hShpw
\S ¯ nhcp ¶ Xn\mÂ {I n k Xy³ hn`mK ¡ mcpsSt I{µ § sf I t¼mfw F ¶ o
t]cnemW A dn b s¸«ncp ¶ X. apÉnw kapZm b ¯ n\ thcp I fpw
\ൂറ്റാണ്ടു I Ä ¡ ¸pdt ¯ ¡ \ീണ്ടുകിടക്കുന്നു. കൊടികുത്തിവാണിടുന്ന ഫ്യൂഡൽ
P · ¯ nsâ I meL« ¯ nÂ `qkz ¯ n\ 90
i Xam\ hpw I nµpaX ¯ nse k hÀ® cpsSsss I I fnem b ncp ¶ p.
a\p j ycpsS kmaq I yA h I m i § sf hnhn[PmXn I fpw
D]PmXn I fpwt hÀXncn¨ ncp ¶ p. taÂPmXn I ogPmXnhn`P \ ¯ ns \m¸w
പെരുമാറ്റച്ചട്ടങ്ങളുമുണ്ടായിരുന്നു. വിവാഹം, മരണാ \ ´ c
NS § p I Ä F ¶ nhsbms ¡ Cu kmaq I y{ I aw A \phÀ ¯ n ¡ s¸«ncp ¶ p. hnhn[
hn`mK ¡ mcpsS B Nmc § Äthj hn[m\ § Ä
kwt_m[\ coXn I Ä F ¶ nhhyXyk Xam b ncp ¶ p. \¼qXncn hoSp I sf a\
F t ¶ mCÃw F t ¶ m B W]d b p I . Xang {_mÒWÀ I q«m b nh kn¨ ncp ¶
A{K I mc § fnsehoSp I ÄaT § fmW. Cugh{]amWnamcpwapÉo § fpw
{I n k Xym\n I fpwXma kn ¡ p ¶ `h \ ¯ n\pw A § s\ Xs ¶ bmW
]d ª ncp ¶ X. I pSn b m³amcm b]nt ¶ m ¡ ¡ mcpsSXmak Ø e ¯ n\ I pSn,
Nmf I Ä F ¶ pamW]d ª ncp ¶ X. a{i hnhm I tama{i t`mP\ tam
\ിലവിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. 1930കളിൽ അയ്യിത്തോചാട \ \n b aw
\nehnÂ h ¶ n«pt]mepwXmg ¶ hn`mK
¡ mÀ ¡ t I m«ep I fnÂ{]t h i \മുണ്ടായിരുന്നില്ല. 1952 - 53 കാലത്തുപോലും
_mÀ_Àt j m¸p I fnÂ ChÀ ¡ apSnsh«ns I mSp ¡ mdnÃm b ncp ¶ p.
അയിത്തജാതിക്കാർക്കിടയിൽതന്നെ മേൽജാതികീഴ്ജാതിവ്യത്യാസമുണ്ടായിരുന്നു.
A hÀ X½nepw A b n ¯ amNcn¸n¨ ncn ¡ p ¶ p. 1942 Â F k.F ³.Un.]n.
t bmK ¯ nsâ t \XrXz ¯ nÂ Ct¸mgs ¯ B e ¯ qÀXmeq ¡ nsâ hnhn[
`mK § fnÂ t £ {X{]t h i \ ¯ n\ുവേണ്ടിയുള്ള പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ \S ¶ ncp ¶ p.
I p\ntÈcn b nepw]cn k c{]tZ i § fnepwCXnsâ {]Xn^e \ങ്ങൾ ഉണ്ടായി. 1940
I fnÂ]me ¡ mSXmeq ¡ nepw Cu {]tZ i ¯ pwk Poham b ncp ¶]ptcmKa\
{] Ø m\ § Ä A ¶ \ിലവിലുണ്ടായിരുന്നു.
kmaq I yhyh Ø nXn b nÂamäwhcp ¯ phm\m b n kwLSnX{i a § Ä \S ¯ n b ncp ¶ p.
കൃഷിക്കാരും, കർഷകതൊഴിലാളികളുംഒത്തൊരുമിച്ചുകൊണ്ടുള്ളകർഷകസംഘം
I p\ntÈcnF cna b qcnÂ cq]o I rXam b ncp ¶ p.
Fgp ¯ p] Ån ¡ qSsa ¶ dn b s¸«ncp ¶ G I m[ym] I Ø m] \ § fm b ncp ¶ p
]gb I me ¯ \m«n³]pd § fnÂ \nehnencp ¶ {]mYan I hnZym`ymk t I{µ § Ä

a{Zmk kÀ ¡ mcns â I ogn Â 1892 Â I q«me k o Xmcma¿À I p \ ntÈ c n b n Â Ø m] n¨
F b U U F ensa â dn k I qfmW] © m b ¯ nse B Zys ¯ hnZyme b w.
] n ¶ oSae _ mÀ U n k {Sn I St _ mÀ U n \ p I ogn Â s] ¬ I p«n I Ä ¡ am{Xam b n Ø m] n¨
F ensa â dn k കുള്ളുണ്ട്. പഞ്ചായത്തിലെ
Cu F ensa â dn k ¡ qfp I fmW Ct ¸ mgs ¯ I p \ ntÈ c n Kh. F Â .] n. k I qÄ.
B Zyw Ø m] n Xam b F b U U F ensa â dn k I qÄ 1929 Â F k .s I .hn. F ¨. F k .
k I qfpw,] n ¶ oS F k . B À . b p.] n. k I qfp I fpam b namdn. 1928 Â
F c na b qÀ s k â t Xma k an j ³ F Â .] n. k I qÄ B cw`n¨p. 1954 Â
k z I mcytaJe b n Â Hcp ss I k ¡ qÄ I p \ ntÈ c n b n Â{] hÀ ¯ \ w B cw`n¨p.
I p \ ntÈ c n b nsess I k ¡ qf n \ ുവേണ്ടിസ്ഥലം മാടമ്പാറയിൽ
കണ്ടെത്തുകയുംഅവിടെ 1981ൽ കു \ ntÈ c n Kh. ss I k ¡ qÄ{] hÀ ¯ \ w
XpS § p I b pwsN b Xp. 1955 h s c] © m b ¯ n Â Smdn«
റോഡുകളൊന്നുംഉണ്ടായിരുന്നില്ല.
പല്ലക്കുകളുംകാളവണ്ടികളുംഅപൂർവ്വംകുതിരവണ്ടികളും
] g b tam U Â I mdp I fpam b ncp ¶ p b m{X ¡ pÅ hm I \ § Ä. ap ³ I me ¯
B tcmKyN n I n Õ mcwK ¯ \ m«psshZycpw B b pÀ t hZN n I n Õ I cpw A tem ¸ X n
ലൈസൻസ് ഉണ്ടായിരുന്ന മെഡിക്കൽപ്രാക്ടീഷ്ണ \ ഴ്സുമാണ്ഉണ്ടായിരുന്നത്.
രോഗം ഭേദമാക്കാൻ വേണ്ടിയുള്ളആഭിചാര കർമ്മങ്ങളും മന്ത്ര തന്ത്രങ്ങളുംഊതൽ
P] n¨ps I «Â XpS § n b A Ô h n i zm k N n I n Õ mc o X n I fpw
P \ § f n Â i à am b k zm [o \ w sNep ¯ n b ncp ¶ p. 1974 Â
I p \ ntÈ c n b n Â Ø m] n Xam b {] mYa n I B tcmKyt I {µw, Xr ¸ mfqc nset I ma nt b m
B i p] {X n F ¶ n h b mW] © m b ¯ nse B ZyN n I n Õ mt I {µ § Ä. Hcp
amXr I m I À j I {Kma ¯ n s â F Ãm k h n t i j X I fpwH ¯ ptNÀ ¶ Ch n sS I c n b pw
\ p I hpam b ncp ¶ p ap ³ I me § f n se {] [m \ I mÀ j n t I m] I cW § Ä.
] \ sN ¯ I ÅN ¡ രവ്യവസായവുംവ്യാപകവുമുണ്ടായിരുന്നു.

`mcX ¸ pg b psSt] m j I \ Z n b m b Km b {X n ¸ pg F c na b qÀ
] © m b ¯ neqsS b mW I S ¶ pt] m I p ¶ X . F c na b qÀ t XmS , I pcpS ³ t XmS ,
I pdp ¡ ³] d¼ t XmS F ¶ n h b mW{] [m \ s ¸ « t XmSp I Ä
`q{] I rX n b \ p k c n¨ Cu] © m b ¯ n s \ {] [m \ am b pwD b À ¶
k aXews sNcphp{] tZ i w, k aXe{] tZ i w F ¶ n § s \
aq ¶ ptaJe I fm ¡ n X n c n ¡ mw. F c na b qÀ] © m b ¯] S n ª mdp `mKt ¯ ¡
sNc n ª mW I n S ¡ p ¶ X . k aXe{] tZ i ¯ I qSp X epwh n k XrX am b
s \ ൽപ്പാടങ്ങളാണ്. കുന്നിൻ പ്രദേശത്ത്ചിലയിടങ്ങളിൽറബ്ബർകൃഷിയുണ്ട്. തെങ്ങ്,
hmg, ac¨ o \ ി, പച്ചക്കറി, ഇഞ്ചിതുടങ്ങിയവിളകളുംകൃഷിചെയ്യുന്നുണ്ട്.
] © m b ¯ n s â hS ¡ p] S n ª mdp`mKwae{¼ tZ i amW .
s \ Â ¡ r j n ¡ \ pt b mPyam b sN½®mW I qSpX Â `mK ¯ pw I mW s ¸ Sp ¶ X .
Ccp ¸ q I r j n c o X n b mW \ n e h n Â D Å X . h n`n ¶
k apZm b § fpsS B cm[\ me b § fpam b _ Ô s ¸ « A \ p j Tm \
I emcq] § fmW Cu
\ ൂറ്റാണ്ടിന്റെആദ്യപകുതിയിൽപ്രധാ \ മായുംഉണ്ടായിരുന്നത്.
F ÃmaX Ø cpw k u I mÀ±t ¯ msS I g n b p ¶
] © m b ¯ n Â F Ãm h n`mK ¡ mcpsS b pw B cm[\ me b § fpw A X nt \ mS \ p _ Ô n
¨pÅ A \ p j Tm \ I e I fpwD Â k വങ്ങളുമുണ്ട്. പ്രധാ \
B cm[\ me b § s fNpä n ¸ äns F X n I y § fpw \ ൂറ്റാണ്ടുകൾ പഴക്കമുള്ള
A \ p j Tm \ കലാരൂപങ്ങളുമുണ്ട്. എരിമയൂർഈരോട്ട് പള്ളിയാണ്പ്രധാ \
apÉ owtZhme b w. s hÀam \ qÀ] Å n F ¶ t] c n e d n b s ¸ Sp ¶

I pXnc¸mdPpam A ¯ı]Ånbı¡ı 500 hÀj ¯ne[n I w
പഴക്കമുണ്ടെന്ന്കരുതപ്പെടുന്നു. മേലാർകോട്സെന്റ്ആന്റണീസ്ഫെറോ \
]ÅnbmW{] [m\ ss{I kıXhtZhme bw

hnhcWw

`q{] IrXn A \pkcn¨ F cna bqÀ]©mb ¯ns \ apJyam bpwD bÀ ¶ kaXew, sNcnh{]tZi § Ä, kaXe{]tZi § Ä F ¶n§ s \ aq ¶ıtaJe I fm bnXncn ¡ mw.
`mcX¸pg bpsSt]mj I \Znbm bKmb{Xn¸pg F cna bqÀ]©mb ¯nÂ IqSnbmWı IS ¶pt]m I p ¶ X ı. F cna bqÀtXmSı, I pcpS ³ tXmSı, I pdp ¡ ³]d¼ı tXmSı, F ¶nh bmW{] [m\ s¸« tXmSp I Ä, ae¼pg പോത്തുണ്ടിഎന്നിവയാണ് പഞ്ചായത്തിലെപ്രധാ \ s¸« I \mep I Ä. I pf § fmWıCu]©mb ¯ns âasämcpPet{kmX Êı. F cna bqÀ]©mb ¯ı]Sn ª mdı `mKt ¯ ¡ ı Ncn ª mWı InS ¡ p ¶ X ı. kaXe{]tZi ¯ ı I qSpXepwhn kıXrXamb s \ Â ¸mS § fmWı. കുന്നിൽപ്രദേശത്ത്റബ്ബർകൃഷിയുണ്ട്. തെങ്ങ്, വാഴ, മരച്ചീ \ n,] ¨ ¡ dn, C © nXpS § n b hn f I fpw I r j nsN¿ p ¶ p.
]©mb ¯ns â hS ¡ p]Sn ª mdp`mKwae{¼tZ i amWı. Ccp¸p I r j ncıXn bmWı \nehnep Å X ı. ]mc¼cyam bn sN bıXph ¶ncp ¶ {I kız I mehnf I Ä ¡ p] I cwZıÀL I mehnf I fnte ¡ pamdp ¶ Xm b pÅ{]hW X bpw കണ്ടുവരുന്നുണ്ട്. 1987 സെപ്തംബർഒന്നി \ mWı ]©mb ¯nÂ I r j n`h ³ \ിലവിൽവന്നത്. ഇതുകൂടാതെ രണ്ട് മൃഗസംരക്ഷണകേന്ദ്രങ്ങളുംഎരിമയൂÀ]©mb ¯nÂ Ø nXnsN¿ p ¶ p.
]me ¡ mSPnÃ bnse B e ¯ qÀXmeq ¡ nse B e ¯ qÀt »m ¡ nemWı F cna bqÀ {Kma] ©mb ¯ ı Ø nXnsN¿ p ¶ X ı. 1961 Un kw_dnemWı {Kma] ©mb ¯ ı \nehnÂ h ¶ X ı. 2010 se s]mXp Ø nXnhn i I e \w sN¿pt¼mÄ 33.67 NXpc{i I ntemaıäÀhn kıXrXn bpÅ]©mb ¯ ı 18 hmÀUp I fm bmWhn`Pn¨ncn ¡ p ¶ X ıF ¶p I mWmw.
]©mb ¯ns â A Xncp I ÄhS ¡ ı þ I pgÂaµw, tX ¦pdpÈn, I p ¯ \qÀ]©mb ¯ p I Ä, sX ¡ ıþtaemÀt I mSı]©mb ¯ ı,]Sn ª mdı þ B e ¯ qÀ, I p ¯ \qÀ]©mb ¯ p I Ä, I ng ¡ ıþ]ÃÈ \, tX ¦pdpÈn]©mb ¯ p I Ä F ¶nh bmWı. Cu {Kma] ©mb ¯ nsesam ¯ w P \ X bpsSkm £ cXm \nc ¡ ı 92% B Wı.
]©mb ¯ nseapJyPet{kmX ÊıInWdp I fpw I pf § fpamWı. \nch[n s]mXp I nWdp I f ും കുളങ്ങളുംഈ പഞ്ചായത്തിലുണ്ട്. പഞ്ചായത്തിലൂടെഒഴുകുന്ന {] [m\ s¸«]pg bmWıKmb{Xn]pg. B bncwhÀ j t ¯ mfw പഴക്കമുണ്ടെന്ന്വിശ്വസിക്കപ്പെടുന്ന Xr¸mfqÀa I m i nh t £ {X hpwae b `KhXn I p ¶ pamWı Cu]©mb ¯ nse {] [m\ s¸« XıÀ ° mS\ t I {µ § Ä.]©mb ¯ nse s]mXphnXcWtaJe bnÂ td j ³ I S I Ä {] hÀ ¯ n ¡ p ¶ p.]©mb ¯ nÂ A t §mfaıt §mfapÅ sXcphphnf ¡ p I Ä cm{Xn bnse bm{X I Ä kpKaam ¡ p ¶ p. F cna bqcnsehntÃPHm^okp I ÄXr¸mfqcpw, I p \ntÈcn bnepw Ø nXnsN¿ p ¶ p. F cna bqÀ]©mb ¯ n \p kaı]ap Å I r j n`h ³ hfsc \Ã \ne bı¡ı {] hÀ ¯ n¨phcp ¶ H ¶ mWı. F cna bqÀ, I p \n tÈcn, I q«me,]pt ÅmSı F ¶nhnS § fnÂ \meı]mt Ìm^okp I fpwCu

പഞ്ചായത്തിന്റേതായിട്ടുണ്ട്. പഞ്ചായത്തിseapJyhyh kmbw]c¼cmKXamWv.]©mb¯nÂ \nehnepÅ]c¼cmKX hyhkmb§Ä þ CjSnI \nÀ½mWw, Np®m¼v \nÀ½mWw, a¬]m{X \nÀ½mWw, Ip«s\bv¯v, _oUn \nÀ½mWw, ssI¯dntaJe F¶nhbmWv. h³ IuS hyhkmb§ÄH¶pwXs¶ Cu]©mb¯nenÃ. F¶mÂ Fcnabqcnepw Ip\ntÈcnbnepw F¨v.]n. s]t{Smfnb¯ns âHmtcm s]t{SmÄ ബങ്കുകൾവീതംപ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. CtXmsSm¸wFcnabqcnÂ `mcXKymkv GP³knbpw {]hÀ¯n¨phcp¶p. Fgp¯p]ÅnIsf¶t]cnÂ Adnbs¸«ncp¶ GIm[ym]I Øm]\ങ്ങളായിരുന്നു പണ്ട് കാലത്ത് \m«n³]pd§fnÂ \nehnencp¶ {]mYanIhnZym`ymktI{µ§Ä. a{Zmk kÀ¡mcns âIognÂ 1892Â Iq«mekoXmdmw A¿À Ip\ntÈcnbnÂ Øm]n¨ FbUUFensaâdnkIqfmWv]©mb¯nse BZys¯ hnZymebw.]n¶oSae_mÀUnk{SnISt_mÀUn\p IognÂs]¬Ip«nIÄ¡pam{XambpÅ Hcp FensaâdnkIqÄIqSnIgn ª \ൂറ്റാണ്ടിന്റെആദ്യദശകത്തിൽ കു\ntÈcnbnÂ Øm]nXambn. C¶v Cu പഞ്ചായത്തിൽ രണ്ട് ഹയർസെക്കണ്ടറിഹൈസ്കൂളുകളും രണ്ട് യു.പി. kIqfpIfpw, F« FÂ.]n. k¡qfpIfpw \Ã\ebnÂ {]hÀ¯n¡p¶p. arKkwc£W¯n\mbnarKkwc£WhIp¸n\് കീഴിൽ രണ്ടു മൃഗാശുപത്രികൾ Cu]©mb¯nÂ {]hÀ¯n¡p¶p. FcnabqÀ {Kma]©mb¯nÂ [\e£an _m¦ku¯v C´y³ _m¦v, Fk._n.Sn. F¶o _m¦pIfpsSimJIfpw{]hÀത്തിക്കുന്നുണ്ട്. കേന്ദ്രസർക്കാരിന്റെമേൽേ\m«¯nÂ \ാല്പോസ്റ്റ്ഓഫീസുകളുംഇവിടെയുണ്ട്.

Ip\ntÈcnbnÂsshZypXnt_mÀUns âHm^okpwXr¸mfqÀ, Ip\ntÈcnF¶nhnS§enÂ hntÃPHm^okpw{]hÀ¯n¡p¶p. 1950 IfpsSAhkm\t¯msSbmWvFcnabqÀ പഞ്ചായത്തിൽഗതാഗതയോഗ്യമായറോഡുകൾഉണ്ടായിട്ടുള്ളത്. \Shgnbpw, CShgnbpw, a¬]mXIfpamWvA¶v \ിലവിലുണ്ടായിരുന്നത്. 1951-52 മുതൽഈ]©mb¯nÂ _ÊkÀÆok Bcw`n¨p. C¶v]©mb¯ns âhnIk\¯nÂ{][m\ പങ്കുവഹിച്ചുകൊണ്ട് എൻ.എച്ച് 47 FcnabqcneqsSIS¶pt]mIp¶p.]©mb¯nse{][m_kÌmâChnsSbmWvØnXnsN¿p¶Xv. IpcpS³tXmS, Kmb{XnF¶nhbmWv]©mb¯nse {][m\ PeKXmKXtI{µ§Ä.]©mb¯nse {][m\ ]me§ÄXr¸mfqÀ, FcnabqÀ, tNcmawKewF¶oØe§fnÂ ØnXnsN¿p¶p. Ip\ntÈcn, FcnabqÀF¶oØe§fmWv]©mb¯nse {][m\ hym]mc tI{µ§Ä, Ip\ntÈcnbnÂ Hcp amtheti ÌmÀ \Ã \nebnÂ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. പഞ്ചായത്തിൽമൂന്ന്ഷോപ്പിംഗ് കോംപ്ലക്സുകളും രണ്ട് N´Ifpw {]hÀ¯n¡p¶p. FÃmaX Øcpwkul mÀ±t¯msSIgnbp¶]©mb¯nÂ FÃmhn`mK¡mcpsSbpw BcmZ\meb§fpwAXnt\mS\p_Ôn ¨pÅ A\pjTm\ കലകളുംഉത്സവങ്ങളുമുണ്ട്. സ്ഥലത്തെ പ്രധാ\ DÕh§ÄFcnabqÀ Ip½m«n, Ip\ntÈcn Ip½m«n, Xr¸mfqÀhmhpÕhw, ]ptÅmS the F¶nhbmWv. ZoÀL Imewa{Zmk kÀ¡mcnsâ `mKambncp¶ Xn\mepw]me¡mSnNpc¯n\Sp¯mbXn\mepwCh nSps¯]e A\pjTm\ IemcqX]§fnepwXangIeÀ¶ aebmf¯ns âk¦ccq]amWv ImWp¶Xv.]qÀ®ambpwXang Km\§fpÅ \ാടൻ കലാരൂപങ്ങളുംഇവിടെയുണ്ട്. തര¸mfqÀa Imin\ht£{XwCu]©mb¯nemWv ØnXnsN¿p¶Xv. `mcX¯nse{]ªm\s¸« 108 in\ht£{X§fnsem¶mWnXv. Ip\ntÈcnbnse

{KmaWhmb \ imebpwFcabqcseKm Ô sat½mdb Â hmb \ imebpwFcabqcsâ kmwk ¡ mcI apt¶ä ¯ Â{] [m\ ]¦ വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. \m«psshZy · mÀ, Ipd¨ B bpÀthZNIÕ IÄ, A]qÀsÆsaU ¡ Â{]mISj t\gkChcsemXp§bcp¶ Hcp B tcmKyNIÕ mNc{XamW]©mb ¯ \pÅX. F¶mÂC¶ Cu ØXamd. Cu]©mb ¯ se{] [m\ NIÕ mtI{µw Ip\Ècbep Å{]mYaI B tcmKyt I{µamW. 1976 emW Cu Øm]\w B cw`¨X. CX IqSmsX]ptÅmS Hcp tImat bm¸X B ip]{XbpwXr¸mfq cÂ Hcp B bqÀthZ B ip]{Xbpw{]hÀ ¯ ¨phcp¶p.

tImhUZpc ´w

2020 amÀ¨amkw 23þmw X¿XtImhU 19 aImamcbpsS]Ým ¯ e ¯ ðkwØm\ kÀ¡mdpw 24.03.2020 \ tI{µkÀ¡mdpwtemIUu¬ {]Jym]¨p. tImhU 19 XpS¡ ¯ ð I®{¼ {Kma]©mb ¯ ðDïmbcp¶ñ. amk§ÄIg ª tXmsS I®{¼bepw tImhU 19 X{hXhym]¨p. kwØm\s ¯ CXc {]tZi§sft¸mse ¯ s¶ Cu]©mb ¯ epwKpcpXcamb {] i\§Ä krjS¡s¸«p. kaqI AS p¡f B cw`¨p. IpSpw_{i kwh[m\w D]tbmKs¸Sp ¯ P\IbtIm«ð B cw`¨p. 20 cq]¡ `£Ww \eIp¶]²X XpSÀ¶phcp¶p. P\IbtIm«e\pÅ]´pWmkwh[m\w XSpcp¶pï. P\IbtIm«ete¡pÅshÅw, sshZypX, sI«ShmSI F¶h {Kma]©mb ¯ ð \¶pw \eIhcp¶pï.

Zpc´ \hmcW{]hÀ ¯ \§fpsS `mKamb 40 t]cS§p¶ C. B À.S SasI\ sXcs ª Sp¡pIbpw ]camh[ tkh\w D]tbmKs¸Sp ¯ pIbpwsNbXp. a ª {]bse `mcXb hZym`h³ kIqfs\ U.k.k bmbsXcs ª Sp¡pIbpwtImhU 19 _m[¨ tcmKIsfXmak¸¡pIbpwsNbXp. U.k.k bðXmak¡p¶ kabs¯ `£Ww, acp¶pIÄF¶h kuP\yambn \eIbm«pï. k¶² kwLS\m{]hÀ ¯ IcpsStkh\wD]tbmKs¸Sp ¯ phm³ Ig ª p.

].F¨.k, B¿pÀtÆZ, tImat bmUks]³kdIÄ aptJ\ kuP\yamb{]Xtcm[acp¶pIÄ \eI. 12 hbk\p apIfepÅ 99% t]À¡pwtImhU{]Xtcm[¯ \mbhmIkt\j³ \eI. 2022 amÀ¨amkt ¯ msStImhU 19 Cñm ¯]©mb ¯ mbamdb«pï..

hI k\ \bhpw X{´hpw

P\Ibmkq{XW]²X B cw`¨XpapXð]²X ¯ pI hIbcp ¯ p¶X\pw hX\tbmK¡p¶X\pw kÀ¡mÀ B kq{XWamÀ¤tcJ]pds¸Sph¡mdpï. A Xse _ Ô \IÄ¡pwk º kU amI\Z Þ §Ä¡pwht[bambt{]mPIS pIÄX¿mdm¡pIbpw \S¸m¡pIbpwsNbXphcp¶pï. Ig ª 25 hÀjws I#mïCXphg {Kma]©mb ¯ epïmb]ptcmKXFSp ¯ p]dbmhp¶Xm Ip¶pw. P\IbqkqXW]²X ssiihImewIg ª

¸Øm] \ § he¡ c¡ s¸«c¡ p¶p. P \ ] ¦mf¯ t ¯ msS 14þmw] © h Õ c] ² X \S¸m ¡ phm ³ h`mh \w sN¿p¶p. hcp¶ 5 hÀj ¡ mews I mï I ®{¼ {Kma] © m b ¯ seHmt ch`mK ¯ epw Xmsg hhc¡ p¶ Xc ¯ ð \ b hpwX{´ hpwcq] he I c¡ p¶p

1. kð`cWw

1. {Kma] © m b ¯ Hm^k{] hÀ ¯ \w kpXmcyam ¡ p I bpwt k h \ § Ä kab _ Ô Xam b \e I p I .
2.]qÀ®am bpwt] ¸À se k kwh[m \w (UPässet k j ³)
3. Hm^k k u I cy § fpsS A] cym] X]c I mcw
4. h«p I «s¸« Øm] \ § Ä,Hm^kp I Ä{] hÀ ¯ \w sa¨s¸Sp ¯ ð
5. hr ¯ bpwshS¸papffHm^k]ck c § ÄH#m^kp I fpsS X \a \e \À ¯ ð

2.arK kwc £ Ww

1. £c kar ²] © m b ¯

2. amw kw, ap« De]mZ\ ¯ ð hÀ ² \ hpw kzbw]cym] X X bpw

3.arKm i p]{Xt k h \ § Ä hSp I fse ¯ ¡ ð

4. arK § Ä,] £ I Ä F ¶h bpsStcmKhym] \w XSbð

5. kmÀÆ{X I hpw k uP \yhpam b arKN I Õ

6. hfÀ ¯ p]« I Ä, sXcphp\mb I Äapt J \ bpf f t] h j _m[XSbð, \ÀamÀ Ö \w

7.] i phfÀ ¯ ðt{]m Õ m I \w, kzbwsXmgenñm b a beqsShcpam\ hÀ ² \ h

8. I ¶p I p«Zs ¯ Sp ¡ ð] ² X b epsS Øcam b I ¶p I p«]c]me\ ] ² X \ñb\w I ¶p I p« I fpsSe`yX.

3. I r j

1.s \e I r j ¡ I qes¨eh, h ¯ phXcWw,hfwhXcWwXpS § b] ² X I feqsS s \e I r j ¡ t{]m Õ m I \w.

2.] bÀhÀ¤ I r j,]¨ ¡ d I r j F ¶h bpsShym] \w, kzbw]cym] X X.

3. I q¬ I r j]ct]m j¸ ¡ ð

4.P \ t k N \ k u I cyw hÀ ²¸ ¡ p I

5.] © m b ¯ se I ®{¼ tXm«e \À½ ¡ s¸«pf f FñmXSbW I fpsSbpwkwc £ Whpw, Pe kwc £ W ¯ \pf fhym] Xh]peam ¡ ð

6. I r j`pabpsSh k XrX hÀ ²¸ ¡ ð, Xc i p`qa I r jt bmKyam ¡ ð

7. Hu j [k ky I r j]ct]m j Ww

8.as®me¸ XSbp I

4. Zmcn{Zy \camÀ Ö \w

1. A KXnc I nX] ² Xn hn] qeo I cWw

2. hni ¸pc I nXt I cfw] ² Xn b psS `mKam bn P\ I o b t I m«ð þ cïmaXp I qSn

XpS § ð

3. A XnZcn{Zysc I sï ¯ ð{]{ I b bnðssat{ I m¹m ³

4. hoSp I Ä]p \ cp ² mcWw

5. F ñmhÀ ¡ pw hm k t b mKyam b hoSp I Ä

5. k maq I yt £ aw

1. k z ´ w s I «nSamñm ¯ AwK ¬ hmSn I Ä ¡ s I «nSw

2. F ñm A ¦ W hmSn I fpw i n i p k u I rZam ¡ ð

3. I uamc{]m b ¡ mÀ, ape b p«p ¶ A ½amÀ F ¶ nhÀ ¡ t]m j I m I mcw.

4. temt I m ¯ c \nehmc ¯ nepf f {]os s{]adnhnZym`ym k w

5. h t b mP\ k u I rZ] © m b ¯

6. `n ¶ t i j n ¡ mÀ ¡ {]t Xy I kwc £ Ww

7. _ U k k I qÄ \ ho I cWw

8. `n ¶ t i j n ¡ mÀ ¡ k z b ws X#mgne] ² Xn

6. h \ nXmhn I k \w

1. I pSp _ h cpam \w hÀ ² n¸n ¡ ð

2. k z b ws X#mgnð] ² Xn I Ä cq]o I cWw

3. h \ nXmhyh kmb F t Ì ä{] hÀ ¯ \w hn]peam ¡ ð

4.Pm{KXm k anXnDuÀ Ö k zeam ¡ p I

5. I r j nh I p¸pam bn k I I cn¨ I pSpw _{ i o DX] ¶ DX]mZ \ hpw k w`cW hn] W \ t I {µ hpw.

7. B tcymKyw

1. k uP \ yhpw k mÀÆ{Xn I hpam b t cmKNn I n Õ

2. I pSpw _mt cmKyt I {µ ¯ ns â] Ým ¯ e k u I cyhn I k \w

3.P ´ pP \ y,PeP \ y t cmKwXS b ð

4. B i p]{XnT k h \ § Ä sa¨ s¸Sp ¯ p I

5. I pSpw _mt cmKyt I {µ ¯ n\ p I ognepf f F ñm k º s k âdp I fpw

hm k t b mKyhpw at \ m I chpam b n{] hÀ ¯ \w \ ¶ m ¡ p I

6. I pSpw _ m t cmKyt I {µw _me k u I rZhpwh t b mP \ k u I rZam ¡ p I

7. B b pÀtÆZ B i p]{Xn ¡ pwt I man t b m B i p]{Xn ¡ pw k z ´ ws I «nSw

8. Nn I n Õ ¡ B h i yam b acp ¶ p I Ä

8. **I pSns h f fw þ i pNn Xzw**

1.apgph ³ P \ § Ä ¡ pw i p ² am b I pSns h f f k u I cyw

2. i pNn Xz apf f tSm b eä F ñmhoSp I fnepw

3. A sPh amen \ y § fmb ¹m k än ¡ ,Ce I t{SmWn ¡ , Nññp I Ä, I p¸n I Ä \ o ¡ w

sN¿ epw k w k I c W hpw

4. I cn X I À½t k \ m {] hÀ ¯ \w i à ns ¸Sp ¯ p I .

5.hr ¯ n b pw shSn¸papf f]cn k cw,Hm^n k p I Ä, Øm] \ § Ä, hnZyme b § Ähr ¯ n b m b n k p £ n ¡ p I .

7. ssPhamen \ yw k w k I c W] ² Xn

8. F k k n, F k Sn t I mf \ n I fnðt k m ¡]nä

9.cïmam X pw F w k n F ^ \ nÀ½mW w

9.] «n I PmXnhn I k \ w

1.] «nXPmXnt I mf \ n I fneqsS] Ým ¯ e k u I cyhn I k \ wþtdmU, sh f f w, sh fn¨w

2.hm k t b mKyam b hoSp I Ä \ nÀ½mWw,]p \ cp ² mcWw

3. I pSpw _{ i o apt J \ k z b ws XmgnÐ] ² Xn I Ä

4. hnZym`ym k \ nehmcw sa¨ s ¸Sp ¯ phm ³]Tt \ m] I cW § Ä,]T \ apdn I Ä,

em] tSm¸, k t I mfÀ j n¸

10.] «n I hÀ¤w

1.]d b ws]mä, \ S ¯ n¸mdDu cp I Ä] Ým ¯ e k u I cyhn I k \ w

2. F ñm hoSp I fnepw k uP \ yam b n I pSns h f fw

3. hnZym`ym k \ nehmcw D b À ¯ phm ³] ² Xn

11.hnZym`ym k w, I e, I m b n I w, k w k I mcw

1.hnZym`ym k KpW \ nehmcwD b À ¯ ð

2. k amÀ« ¢ m Ê apdn I Ä

3.hr ¯ n b pw shSn¸papf f hnZyme b § Ä

4. I c\Xam \Z Þ § Ä]me¡ ð

12.sNdp I Shyh kmbw

1. I pSðhyh kmb § Ä, sXmgð kwc` § Ä kwc £ Ww

2.]pXb] ² XI Ä B wc`¡ ð

13.s]mXpacma ¯ DuÀ Öw

1. F ñm sN½ ¬]mX I fpwk © mct bmKyam ¡ p I

2. \ehepff tdmUp I fpsS kwc £ Ww

3.CShg I Ä hX I q«tdmUp \À½ ¡ p I

4. F ñm s]mXphg I fepwk {Sä sa ³

h`h kam I cWw

Xmsg hhc ¡ p¶ Xc ¯ ðh`h kam I cWw \S ¯ phm ³ Dt± i ¡ p¶ p.

{ I a \w	C \w	2022þ2023 (e £ ¯ ð)	2023þ2024 (e £ ¯ ð)	2024þ2025 (e £ ¯ ð)	2025þ2026 (e £ ¯ ð)	2026þ2027 (e £ ¯ ð)	B s I
1	] ² X h I XwþP \ dð	189.99	207.99	228.69	251.55	276.7	1154.92
2	] ² X h I Xwþ] « I PmX	93.87	103.25	113.57	124.92	137.41	573.02
3	] ² Xh I Xwþ] « I hÀ¤w	4.32	4.75	5.22	5.74	6.31	26.34
	sab â \ ³ k	147.88	162.67	176.894	196.83	216.51	902.83

	{Kmâ tdmU						
4	sabnâ \ ³ k {Kmâ þt \m ¬ tdmU	30.51	33.56	36.92	40.61	44.67	186.27
5	X \ Xp^ï	59.38	65.3	73.8	80.98	89.07	368.53
6	KpWt`m à r hn I nXw	25.23	27.75	30.53	33.58	36.94	154.03
7	[\ I mcyØ m] \w	33	36.3	39.93	43.92	48.31	201.46
8	] Xn \ © mw [\ I mcy I ½ j ³ A hmÀ U Xp I	77.87					
	B s I	662.05	641.57	705.55		778.13	855.92

<u>പൊതുഭരണം</u>

]gbae_mÀPn̈ bnð DÄs¸«ncp¶]me¡ mSXmeq¡nðs¸« F cna bqÀ, I p\ntÈcn, hSt¡ ¯ d F ¶ o] © m b ¯ pt_mÀUp I Ä kwtbmPn¸n¨mW 1961 Unkw_dnð F cna bqÀ] © m b ¯ cq]ws I mÅp¶ X.. F cna bqÀ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ

പൊതുചരിത്രവും ഭരണചരിത്രവും 98-1997ലെ വികസന രേഖയിൽ വിശദമായി പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ൽ നടന്ന ത1995 ഭേദഗതികൾക്കുശേഷം73,74 പഞ്ചായത്തീരാജ് നിയമംെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ശ്രീ. kn. F k. kpsseam ³ പ്രസിഡണ്ടായ ഭരണസമിതി അധികാരത്തിൽ വന്നു. എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഓഫീസർഭരണസമിതി .സ്വീപ്പർ എന്നീ വിധത്തിലാണ് സ്റ്റാഫ് പാറ്റേൺ ഉണ്ടായിരുന്നത് ,ബിൽ കളക്ടർമാർ , ചെറിയ രൂപത്തിലുള്ള .അംഗങ്ങൾക്ക് സിറ്റിങ്ങ് ഓഫീസ് മാത്രം അനുവദിച്ചിരുന്നു പ്രവൃത്തികൾ മാത്രം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള സാമ്പത്തികശേഷി മാത്രമാണ് പഞ്ചായത്തിനുണ്ടായിരുന്നത്ാം പദ്ധതിയുടെ -9 . .വികസന രേഖ പരിശോധിച്ചാൽ അതുവരെയുള്ള നമ്മുടെ അവസ്ഥ മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്

ാം പദ്ധതി നമ്മുടെ പദ്ധതിയായും ജനകീയാസൂത്രണ പദ്ധതിയായി ആരംഭിക്കുകയും -9 പദ്ധതിപ്പണത്തിൻറെ 40% വരെ തുക ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകൾക്കു നല്കുന്നതിന് സർക്കാർ തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്യുക വഴി വർഷക്കാലം കൊണ്ട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലുണ്ടായ അനുസ്യതമായ 25 നിബന്ധനകൾക്കും മാർഗ്ഗരേഖക്കും വിധേയമായി .പുരോഗതി ഓരോ മേഖല തിരിച്ചു വിവരിക്കുന്നുണ്ട് പദ്ധതിപ്പണം ജനന്മക്കായി വിനിയോഗിച്ചതായി കാണാവുന്നതാണ് 25 .വർഷത്തിനുശേഷം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തു പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുന്ന ഏതൊരു പൌരനും ബോദ്ധ്യപ്പെടുന്ന വികസനം നാട്ടിൽ നടന്നിട്ടുണ്ട്.

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനു കീഴിൽ വിട്ടുകിട്ടപ്പെട്ട താഴെ പറയുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുണ്ട്.

1. കൃഷിഭവൻ
2. മൃഗാശുപത്രി
3. കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രം
4. ഹോമിയോ ഡിസ്പെൻസറി
5. ആയുർവ്വേദ ഡിസ്പെൻസറി
6. LSGD എൻജിനീയറിങ്ങ് വിഭാഗം
7. ICDS - 25 അങ്കണവാടികൾ

8. G L P k ¡ qfq I Ä

ഓരോ സ്ഥാപനങ്ങളും നടത്തുന്ന സേവനങ്ങളെക്കുറിച്ച അതാതു മേഖലകളിൽ .വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്

F c a b qÀ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തിയിൽ ഇടപെട്ട് ഏകോപനം സാദ്ധ്യമാക്കി വരുന്നു.

ഓരോ സ്ഥാപനത്തിനും ആവശ്യമായ പശ്ചാത്തല സൌകര്യങ്ങൾ യഥാസമയം .മുഴുവൻ സ്ഥാപനങ്ങളും കമ്പ്യൂട്ടർ വൽക്കരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു .ഒരുക്കിക്കൊടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു ഞ്ചായത്താക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനം നടപേപ്പർലെസ് പത്തിവരികയാണ്.

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നടത്തിവരുന്ന സേവനങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു

1. ജനന രജിസ്ട്രേഷൻ
2. ജനന രജിസ്റ്ററിൽ പേരുചേർക്കൽ
3. മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ
4. ജനനം, മരണം താമസം വന്ന രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ
5. ജനന മരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്
6. ദത്തെടുക്കുന്ന കുട്ടികളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ
7. വിദേശത്തു നടന്ന ജനനങ്ങളുടെ രജിസ്ട്രേഷൻ
8. വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ (ഹിന്ദു വിവാഹ ആക്ട്
9. വിവാഹം താമസിച്ചു രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ
10. വിവാഹ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്
11. വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ (2006 ലെ കേരള വിവാഹങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യൽ പൊതു ചട്ടപ്രകാരം ഒരു വർഷത്തിനുശേഷമുള്ള വിവാഹ രജിസ്ട്രേഷൻ)
12. കെട്ടിട ഉടമസ്ഥാവകാശം കൈമാറ്റം ചെയ്യൽ
13. കെട്ടിട ഉടമസ്ഥാവകാശ സർട്ടിഫിക്കറ്റ്
14. താമസക്കാരനാണെന്നുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ്
15. ഫാക്ടറികൾ, വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങൾ , വർക്കുഷോപ്പുകൾ തുടങ്ങിയവ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള ലൈസൻസ്
16. വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നതിനുള്ള ലൈസൻസ്

ജൈവ വൈവി ,വിവരാവകാശ രേഖയും പൌരാവകാശ രേഖധ്യരജിസ്റ്റർ എന്നിവ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ശുചിത്വ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി 26 ഹരിതകർമ്മസേനാംഗങ്ങളുണ്ട്അവരുടെ . ഒരു .സേവനം സ്തുത്യർഹമാണ്MC F കെട്ടിടവും 18 മിനിMC F കളുമുണ്ട്. മേൽ വിവരിച്ച സ്ഥാപനങ്ങൾ കൂടാതെ താഴെ പറയുന്ന എയ്ഡഡ് .സ്വാശ്രയ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളുമുണ്ട് ,

വൈദ്യുതി ബിൽ, തെരുവുവിളക്കുകൾ പരിപാലനം, ശുദ്ധ ജലവിതരണം സർക്കാർ എയ്ഡഡ് സ്കൂളുകളിലെ ഉച്ചക്കഞ്ഞി വിതരണത്തിനുള്ള സൌകര്യങ്ങൾ, ശുചിത്വ ടോയ് ലെറ്റുകളുടെ നിർമ്മാണം എന്നിവ തുടർച്ചയായി നടത്തി വരുന്നു.

കുടുംബാരോഗ്യ കേന്ദ്രത്തിലെ ഡോക്ടർ, ഫാർമസിസ്റ്റ് എന്നിവരുടെ വേതനം, അങ്കൺവാടി വർക്കർമാർ, ഹെൽപ്പർമാർ എന്നിവരുടെ അധിക വേതനം പഞ്ചായത്തു ഫണ്ടിൽനിന്നും നൽകുന്നുണ്ട്.

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൻറെ 2025-2026വർഷത്തെ വരുമാനം താഴെ ചേർക്കുന്നു.

പദ്ധതി വിഹിതം ജനറൽ	-28357000
പദ്ധതി വിഹിതം SCP	-20786000
പദ്ധതി വിഹിതം TSP	-0
പദ്ധതി വിഹിതം C F C	-12433639
പദ്ധതി വിഹിതം C F C Performance	-10414223
M G റോഡ്	-29563000
M G നോൺ റോഡ്	-6195000
ജനറൽ പർപ്പസ് ഗ്രാൻറ്	-
കെട്ടിട നികുതി	-
പ്രൊഫഷണൽ ടാക്സ്	-
വ്യാപാരസ്ഥാപനങ്ങൾ ലൈസൻസ്	-
വിനോദ നികുതി	-
കെട്ടിടം/ ആസ്ഥികൾ വാടക	-
കെട്ടിടങ്ങൾ പെർമിറ്റ്	-

സ്റ്റാഫ്

സെക്രട്ടറി	-	1	
അസി.സെക്രട്ടറി	-	1	
ജൂനിയർ സൂപ്രണ്ട്	-	1	
അക്കൌണ്ടൻറ്	-	1	
സീനിയർ ക്ലർക്ക്	-	3	
ക്ലർക്ക്	-	3	-
ഓഫീസ് അസിസ്റ്റൻറ്	-	1	
പാർട്ട് ടൈം ലൈബ്രേറിയൻ	-	1	-
ടെക്നിക്കൽ അസിസ്റ്റൻറ്	-	1	കരാർ
കാഷ്വൽ സ്വീപ്പർ	-	2	
ഡ്രൈവർ	-	1	ദിവസവേതനം
sUä F ³{Sn Hm¸tdäÀ		þ1	ദിവസവേതനം/കരാർ

LSGD. AE ഓഫീസ് VEO ഓഫീസ്, I r jn Hm^o k ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനോടനുബന്ധിച്ച് മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി ഓഫീസ്, കുടുംബശ്രീ CDS ഓഫീസ് എന്നിവയും പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. ദാരിദ്ര്യ നിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതികളായതുകൊണ്ട് ആ മേഖലയിലെ അവ്സഥാ രേഖയിൽ അവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

സാമൂഹ്യ ക്ഷേമപെൻഷനുകൾ കാലതാമസം കൂടാതെ അപേക്ഷകൾ പരിശോധിച്ച് തീരുമാനങ്ങളെടുത്ത്ശുപാർശ ചെയ്തു വരുന്നു.പെൻഷൻ നല്കി വരുന്നവരുടെ എണ്ണം താഴെ ചേർക്കുന്നു .

വാർദ്ധക്യകാല പെൻഷൻ	-
വിധവാ പെൻഷൻ	-
ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ പെൻഷൻ	-
50 വയസ്സു കഴിഞ്ഞ അവിവിവാഹിതരുടെ പെൻഷൻ	-
കർഷകത്തൊഴിലാളികളുടെ പെൻഷൻ	-
തൊഴിൽരഹിത വേതനം (ഇല്ല)	

പ്രശ്നങ്ങൾ

1. ഓഫീസ് സൌകര്യത്തിന്റെ അപര്യാപ്ത ത
2. പഞ്ചായത്തീരാജ് നിയമത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനെ ഏല്പിക്കുന്ന ചുമതലകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ ജീവനക്കാരുടെ കുറവ്.
3. പുതിയ സ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങുന്നതിന് സ്ഥലം ഇല്ലാത്ത അവസ്ഥ
4. ഭൂരഹിത ഭവന രഹിതർക്ക് ഭൂമി വാങ്ങിക്കുന്നതിന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് സാമ്പത്തിക ശേഷി ഇല്ലായ്മ.
5. തനതുവരുമാനത്തിൽ കാലാനുസൃതമായ വരവ് കുറവ്
6. നിലവിലുള്ള വീടുകളുടെ പരിഷ്കരണം തുടങ്ങിയവ അനുമതി കൂടാതെ നിർമ്മിക്കുന്നത് കണ്ടെത്തുവാനുള്ള സംവിധാനം.
7. എല്ലാ ഓഫീസുകളിലും സ്ഥാപനങ്ങളിലും കമ്പ്യൂട്ടറൈസേഷൻ പൂർത്തിയായെങ്കിലും പേപ്പർലെസ് സംവിധാനം പൂർണ്ണമായിട്ടില്ല
8. കുടിവെള്ള പൊതു ടാപ്പുകളുടെ നികുതി KWA യിൽ കാലങ്ങളായി അടച്ചുവരുന്നു. എന്നാൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ പൊതുടാപ്പുകൾ നിലവിലില്ല. പഞ്ചായത്തിന് സാമ്പത്തിക നഷ്ടം അനുഭവപ്പെട്ടുവരുന്നു.

പരിഹാരനിർദ്ദേശങ്ങൾ

1. തനതു വരുമാനം വർദ്ദിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി വാർഡുകൾ സന്ദർശിച്ച് വീടുകളുടെ അവസ്ഥക്കനുസരിച്ച് നികുതി ചുമത്തുക.
2. പഞ്ചായത്ത്ഓഫിസ് സൌകര്യം മെച്ചപ്പെടുത്തുക.
3. പേപ്പർലെസ് സംവിധാനം മെച്ചപ്പെടുത്തുക.
4. കുടുതൽ ജീവനക്കാരെ നിയമിക്കുന്നതിനുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാർ നടപടികള്

I r j n b pwPet k N \ hpw

\ne hnepf f A h Ø

F cna b qÀ

{Kma] © m b ¯ p{] tZ i w33.67N X pc{ i I ntemaäÀhn k XrX n b pf f X pw A X nð 2399 s I I SÀ I r j nsN ¿ p ¶ `qan b mW. 3000 s k âna äd ntesd{ ] X nhÀ j w i cm i cn ag e` n¨ph cp ¶ pï. I p ¶ p I fpw k aXe § fpwDÄs ¡ mf fp ¶ hSt ¡ m«psNcn ª I nS ¡ p ¶ {] tZ i w. s \ ñ, d º À,] ¨ ¡ dn, I ap I , sX § k pK Ô hy R P \ § Ä (I pcpapf I , a ª Ä, PmX n) ac ¨ \ n, hmg F ¶ nh b mW{] [m \ I r j n I Ä. Ncð I eÀ ¶ a ¬ X camW F ñmhn [I r j n I fpw k ar ² am b n h f cp ¶ h f ¡ pdpf f a ® mW.

I memh Ø mhyX n b m \ w \ nan ¯ w s \ ð I r j n b psSh n k XrX n I pd ª ph cp ¶ X m b n I mWmw. d º ÀXpS § n b \ mWyhnf I r j n b nte ¡ I À j I Àamdns ¡ mïnc n ¡ p ¶ p. hSp I Ä \ nÀ½n ¡ p ¶ X n \ pw [mcmfw \ ne § Ä \ n I ¯ s ¸ «n«pï. \ ne § Ä k zm `mhn I X ® À ¯ S § fmW. A h \ n I ¯ s ¸ Sp I b pwC X c I r j n I fnte ¡ amdp I b pwsN ¿ p ¶ pXpapewPee `yX hïpw I pd ª p hcp ¶ p. `qKÀ `Pe ¯ ns â hn \ nt b mKw hÀ ² n ¸ n¨ps I #mïnc n ¡ p ¶ p. Xe ¡ pf § ÄCñmXm b XpwPet k N \ k u I cy § Ä I pd b m ³ I mcWam b n«pï.

\nehep Å I r j hf I fpsSh k XrX b pwDe]mZ \ £ aX bpw{] Xo £ ¡ p ¶ £ aX bpw

I r j h `mKw	**I r j h k X rX**	**\nehep Å De] mZ \ £ aX**	**5 hÀ j ws I mï{] Xo £ ¡ p ¶ De]mZ \ £ aX hÀ ² \ h**
s \ ñ	425 s I I SÀ	5500 I .{Kmw/s I I SA	6000 I .{Kmw
] ¨ ¡ d	13 s I I SÀ	15 S ¬	20 S ¬
sX §	125 s I I SÀ	1 sX § \ 70 F ®w	150 F ®w
I pcapf I	5 s I I SÀ	250 I .{Kmw/s I I SA	300 I .{Kmw
I ap I	20 s I I SÀ		25 s I I SÀ
I g § phA¤w	20 s I I SA		20 s I I SA
PmX ¡	3 s I I SA		3 s I I SA
I i pamh	4 s I I SÀ		4 s I I SÀ
k pK Ô hy R P \ w(a ª Ä XpS § b h)	2 s I I SÀ		2 s I I SÀ

\neh ð I r j `h \ ð \ ¶ pwe `¡ p ¶ tkh \ § Ä

IÀ j I s] ³ j ³

I r j D] Ph \ am b sXcs ª Sp ¯ IÀ j IÀ ¡ \neh ð 1600 cq] {] X am k w s] ³ j ³ \ ð I p ¶ p.

IÀ j I t £ a \ [t _ mÀ U

I g ª 3 hÀ j § f ð I r j A sñ ¦ ð A \ p_ Ô taJe I Ä h cpam \ amÀ¤am b «p Å IÀ j IÀ ¡ 60 h b Êphsc t £ a \ [t _ mÀ U ð A wK XzwF Sp ¡ mhp ¶ XmW.

hf C ³ j pd ³ k

I mÀ j I hf I Ä ¡ Dïmhp ¶ \m i ¯ \ IÀ j IÀ ¡ AÀ I am b \ j S] c I mcw \ ð I p ¶ p.

{] I rXt £ m`waqeap Å I r j \ m i ¯ \ p Å \ j S] c I mcw

{] I rXt £ m`waqew \ m i w k w`h ¨ IÀ j IÀ ¡] ² X]c I mcw \ j S] c I mcw \ ð I p ¶ p

I mÀ j I hf I Ä ¡ k uP \ y sshZyp X

I mÀ j I hf I Ä ¡ sshZyp X k uP \ yam b \ ð I p ¶ p

t I cf ^mw {^ j]g] ¨ ¡ d I Ä ¡ A S Ø m \ h e] ² X

] ² X b ð]gw] ¨ ¡ d I Ä ¡ A S Ø m \ h e \ Ý b ¨ t I mÀ« t I mÀ¸apt J \ k w`c ¡ p ¶ p.

SM A M

I mÀ j I b{´ § Ä k _ k U \ c ¡ ð \ e I p ¶ X \ pf f] ² .

s\ð IÀj IÀ¡ tdmbðän

s\ð Irj nsN¿p¶ IÀj IÀ¡ s\ðh bðkwc £n¨ \ne\nÀ¯p¶ Xn\mbns I ISdn\ 2000/cq] \nc¡nðhÀj¯nðtdmbðän \e Ip¶p.

kpkXnc s\ð Irjnhn I k\ ]² Xn

s\ð IÀj IÀ¡ s I ISdn\ Hcp hnfb¡ 5500 cq \nc¡nðk_knUn \e Ip¶p.

t Ic{Kmaw]² Xn

]² Xnbne 125 s I ISÀØe¯ IÀj IÀ¡ k_nknUn \en Ip¶p.

kwØm\ t ImÀ«n IÄ¨À anj³]² Xn

]² Xn {] Imcwt Xm« hnf IÄ¡ hnkXrXn hÀ²n¸n¡p¶ Xn\ k_knUn \e Ip¶p.

]¨¡dnhn I k\ ]² Xn

]¨¡dn Irjn¡ hn¯nssX IÄapXemb h \e Ip¶ tXmsS#m¸ws I ISdn\ 25000/cp] \nc¡ ðk_knUn \e Ip¶p.] ² Xn {] Imcwk t{] bÀ,]¼n skä F ¶nh b¡ k_knUn \e Ip¶p.

t{Km_mKhnXcWw

]² Xn {] Imcwt{Km_mK 25 F ®wbpWnä F ¶ IW¡nð 500 cp] b¡ \e Ip¶p.

Hcp t ImSn ^ehr£ssXhnXcWw

]² Xn {] ImcwssX IÄ kuP\yamb #p#w {Km^ä/_ Í ssX IÄ 25 i Xam\w \nc¡nepw\e Ip¶p.

IpcpapfIhn I k\ ]² Xn

]² Xn {] Imcwhnk XrXnhn I k\ ¯nepw B \p Iqeyw \e Ip¶p.

]nFw Inkm³]² Xn

]² Xn {] Imcw IÀj IÀ¡ hÀj¯nð 600/þ cp] \nc¡nð B \p Iqeyw \e Ip¶p.

P\ Iobmkq{XW]² Xn {] Imcw \S¸nem¡p¶]² XnIÄ

s\ðhn¯ hnXcWw

s\ðhn¯ k_knUn \nc¡nðhnXcWwsN¿p¶p.

s\e Irjn¡ Iqens¨eh

s\ð Irjn¡ {Kma, t»m¡ Pnñm]©mb¯p IfpsSk Imbt¯msS [\k Imbw \e Ip¶p.

s\ð Irjn¡ pti jw` £yhnf Irjn

s\ð Irjn¡ pti jwCSthfebnð]bÀIrjn¡ hn¯ kuP\yambn \eIp¶p.

Iq¬ Irjn¡ hn¯

Iq¬ Irjn¡ hn¯ kuP\yambn \eI ¶p.

Xcni `pan Irjnhn Ik \w.

Xcni `qanbnð IrjnsN¿p¶ Xn\mbnk Imbw \eIp¶p.

IcnX kar²n

] ² Xn{] Imcw]¨ ¡dnssX IÄ h\nXm{Kp¸pIÄ ¡ kuP\yambn \eIp¶p.

s\ñpkw`cW] ² Xn

cPnÌ ÀsNbXv s\ðIÀj Icnð \n¶pw Intemhn\v 28 cp] \nc ¡nð s\ñkw`cn¨A ¡uïnte ¡ \eIp¶p.

{]i\ §Ä

1. Pet kN\ ku Icyw Ipdhmb Xps Imï s\ñ cïmwhnf DW §nt]m Ip¶ Ah Ø .
2. P\ tkN\ ku Icy ¯ nð Ipdhp \na ¯ w CXc Irjn I fnte ¡ IÀj IÀ amäp¶p.
3. Ic`qanbpsS Ipdhpw hne IqSpXepw ImcWw hoSp \nÀamW ¯ n\ \new \nI ¯ p¶ {]hWX IpSnhcp¶p.
4. kÀ ¡mÀ D ¯ ch \pkcn¨pff amÀ¤tcJ{] Imcw Dghp Iqen k º nknUn ^ïns â A]cym]XX \na ¯ w apgph ³ Xp I bpw {Kam] ©mb ¯ n\ h I bncp ¯ phm ³ Ignbp¶nñ.
5. s\ñ H¶mw hnfshSp¸ kab ¯ agXpS §p¶ Xpapew s\ñ DW ¡ns bSp ¡ phm ³ Ignbp¶nñ.
6. s\ñ sImb ¯ Ign ª DSs\ knhnð kss¹k h Ip¸nð \n¶pw s\ñ kw`cn ¡ p¶ Xn\ \S]S\ FSp ¡ p¶nñ.
7. s\ñ FSp ¯ ti jw IÀj IÀ¡ hne \eIp¶ Xn\ ImeXmakw t\cnSp¶p.
8. H¶mw hnf s\ñ kzImcy amñpImÀ ¡ Ipd ª hne ¡ \eIphm ³ \nÀ_ Ô nXcmIp¶p.
9. De]mZn ¡]n ¡ p¶ apgph ³]¨ ¡ dnbpw kw`cn ¡ p¶ Xn\pw kwhn[m\ann.
10. ImÀjnI hr ¯ n ¡ B hiy ¯ n³ sXmgnemfnI sf e`n ¡ m ¯ Ah Ø
11. Irjn Hm^nknð \nehnepff tkh\ §Ä IrXyXtbmsS sN¿p¶ Xn\ Ìm^]mtä¬ A \pkcn¨pff Pnh\ ¡ mÀ aXnbmIp¶nñ.
12. ssPhhfw, hn ¯ pIÄ,ssX IÄ F ¶nh kwkIcn ¡ p¶ Xn\ tKmUu¬ Cñ.
13. Irjn Ieïd\pkcn¨]«pag e`n ¡ p¶ kab ¯ ssX IÄ (] ¨ ¡ dn,sX § , hmg, Ipcpapf I XpS §nbh)F ¯ p¶nñ. A \hkc ¯ nepff ssX I fpsS hnXcWw De]mZ\s ¯ _m[n ¡ p¶p.
.

]cn Imc \nÀt±i §Ä

1. . ImehÀjw XpS §p¶ kab ¯ pXs¶ hn ¯ , ssX IÄ, hfw F ¶nh hnXcWw sN¿pI .

2..DW ¡ ðt I{µw B cw`n ¡ p I .

3.tKmUu ¬ \nÀ½n ¡ p I , I r j n Hm^nkmse] Ým ¯ e ku I cy § Ä I mcy £ aam ¡ p I .

4.X ®nÀ ¯ S kwc £ W \nbaw I À i \ amb n \S¸m ¡ p I .

5. I r j n ¡ \e I p ¶] ² Xn hn I nXw hÀ ² n¸n ¡ p I

6.c tïm apt ¶ m] © mb ¯ p I Ä tNÀ ¶ s \ ñ DW ¡ p ¶ Xn \ pw kw`cn ¡ p ¶ Xn \ papf f t I{µw B cw`n ¡ p I .

7.. k I I cW kwL § Ä aptJ \ s \ ñp kw`cn ¡ p ¶ Xn \ \S]Sn I Ä km I cn ¡ p I .

8.hnfshSp¸ kab ¯ Xs ¶ s \ ñ GsäSp ¡ p ¶ Xn \ pf f \S]Sn I Ä thK ¯ nem ¡ p I .

9. b{ ´ he ¡ cWw XzcnXs¸Sp ¯ p I bpw b{ ´ § Ä I pd ª hmS I b ¡ e`n ¡ p ¶ Xn \ pf f]cn]mSn I Ä B hn j I cn ¡ p I .

10. I r j n Un¸mÀ«saâ Ìm^]mtä ¬]cn j I cn ¡ p I .

arK kwc £ Ww

B apJw

F cabqÀ {Kma] © mb ¯ nsâ km¼ ¯ n I , sXmgnð taJe I fnð arK kwc £ W taJe ¡ {]Ya KW \ bamb Øm \ amW DÅ X. hfscb [n I w hn I k \ km ² yX bpÅ Cu taJe bpsS apgph ³ km [yX I fpw Nq j Ww sN¿ Wsa ¶ psï ¦ nð hfsc {i ² t bmsS cq]s¸Spt ¯ ï B kq{XW {]{I n b bpsS]n ³ _eapïmt I ïXpï.

t{]m«o ³ {] [m \ amb]mð, ap«, amwkw F ¶ nh bpsS Dð¸mZ\w, hymhkmbn I {]m[m\yapÅ Xp I ð, F ñ, Hm ko ³ , sPemän ³ , s I mgp¸ F ¶ nh bpsS e`yX,]co £ W i me I fnte ¡ pÅ arK § Ä F ¶ nhs bñmw arK kwc £ W taJe bpsS km [yX I fmW. F ¶ mð]mð Dð¸mZ\w F ¶ Htcs bmcp km [yX bneq¶ ns ¡ mïpÅ hn I k \ X{ ´ amW F cabqÀ {Kma] © mb ¯ nð CXphtcbpw \ne \ n ¶ p t]m ¶ n«pÅ X.

P ´ pP \ytcmK § fmb t]hnj _m[, {_qs k tñmknk, se]täm kss]tdmknk AYh Fen¸\n F ¶ nh bpsS \nb{ ´ Whpw \nÀ½mÀP \ hpw I qSmsX shän \dn amwk]cnt im[\ bneqsS i p ² amb amwt kmð¸mZ \w F ¶ s]mXpP \ mt cmKys ¯

kw_ Ônn¡p¶ tkh\ § fpw arKkwc£W taJe¡ \nÀÆln¡phm³ Ignbpw. P´p P\y tcmK§fpsS \nb{´W, \nÀamÀP\ cwK¯pw imk{Xobamb amwtkmð¸mZ\¯neqsS amwk¯nð \n¶pw]Icphm³ km[yXbpÅ hnhn[tcmK§sf Hgnhm¡pI hgn, s]mXpP\mtcmKyw kwc£n¡p¶ Imcy¯nepw FcnabqÀ]©mb¯nð {Inbm߈ Iamb bmsXmcp \o¡hpw \S¶n«nñ.

FcnabqÀ]©mb¯nð D]tbmKn¡s¸Sp¶ amwk arK§fnð 90%hpw A\y kwØm\§fnð \n¶mWv hcp¶X. ap«bpsS Imcy¯nepw Cu]©mb¯ns â hn]Wn km[yX apgph\mbpw Nqj Ww sN¿p¶X A bð kwØm\§fmWv. CXphsc]©mb¯nð hfsc hen b km¼¯nI tNmÀ¨ bpïmhpIbpw sXmgnð km[yXIÄ \jSs¸SpIbpw sN¿p¶p. Cu cwK¯ kzbw]cym]XX ssIhcn¡m³ km[n¨mð A\ykwØm\§fnte¡ Hgp lnt]mIp¶ henb k¼¯ Cu]©mb¯nse Dð¸mZIcpsS ssII fntes¡¯n¡phm³ km[n¡pw.

FcnabqÀ]©mb¯nse `£y hnfIrjn taJeb¡ Bhiyamb ssPhhfw kw`mh\ sN¿p¶pï.]©mb¯nð Dð¸mZn¸n¡s¸Sp¶ NmWIw ^e{]Zambn D]tbmKn¡phm³ Ign ª mð AXnð \n¶pw e`n¡p¶ \_tbmKymkneqsS, ]©mb¯nð ]mNI¯n\p]tbmKn¡p¶ DuÀP¯n\ KWyamb ]¦ kw`mh\ sN¿phm³ Ignbpw.]mNI¯n\ hnd Ins\ AanXambn B{i bn¡p¶ {]hWX Hgnhm¡phm\pw km[n¡pw. IqSmsX _tbmKymk D]tbmKn¨pÅ hnf¡pI Ä {]Ncn¸n¨mð]mhs¸«hcpsS hoSpI fnð shfn¨¯n\ thïnbpÅ Xocm¯ Im¯ncn¸ Hgnhm¡phm³ km[n¡pw.

FcnabqÀ]©mb¯nse arKk¼¯nsâ 90 iXam\¯ne[nIhpw km¼¯nIambn]nt¶m¡w \nð¡p¶hcpsS]¡emWv. Cu taJebnse A²zm\w \nÀÆln¡p¶X IqSpXembpw h\«½amcmWv. B bXpsImï arKkwc£W taJebpsS hnIk\w sImïpïmIp¶ {]tbmP\w IqSpXembpw]©mb¯nse ZpÀ_e hn`mK§Ä¡mWv e`n¡pI.

arKkwc£W taJebpsS Bkq{XnX hnIk\w hgn]©mb¯nsâ B`y´c Dð¸mZ\w hÀ²n¸n¡p¶Xn\pw ZpÀ\_e hn`mK§fpsS \nXyhcpam\w DbÀ¯p¶Xn\pw, Cu taJebnð kzbw]cym]XX ssIhcn¡pI hgn km¼¯nI tNmÀ¨ Hgnhm¡phm\pw bphXo bphm¡Ä¡ sXmgnðþD]sXmgnð e`yX Iq«phm\pw km[n¡pw.

FcnabqÀ {Kma]©mb¯nse arKkwc£W taJe

BZyIme§fnð]©mb¯nse arKk¼¯nsâ KWyamb]¦pw Irjn¸Wn¡pw `mcw hen¡p¶Xn\pw aäpamWv D]tbmKn¨ncp¶X. A¡me¯]ip¡fpsSbpw FcpaIfpsSbpw]mepe]mZ\ tijn hfsc Ipdhmbncp¶p. Ir{Xnа _oPZm\ ]cn]mSnbneqsS]©mb¯nse I¶pImenIfpsS]mepe]mZ\ tijn KWyambn hÀ²n¸n¡phm³ km[n¨n«pï.]©mb¯nð C¶pÅ]ip¡fnð 99 iXam\hpw Dð]mZ\ £aXbpÅ k¦chÀ¤w]ip¡fmWv.

]©mb¯nse]gb Xeapdbnðs¸«hÀ IdhamSpIfnð \n¶pw sNdnb]m{X§fnepw aäpw]mð Ids¶Sp¯ A\p`hw C¶pw HmÀ½n¡p¶p. XpSÀ¡Yt]mse BhÀ¯n¡s¸« Ipf¼ptcmKw, AS¸³, IceS¸³, Imenhk´ F¶o tcmK§fpsS B{IaWw]©mb¯nse Imenk¼¯n\ KWyamb \jSw]gb Ime§fnð hcp¯nbncp¶p. Fñmw Hcp Zpkz]\w t]msebmWv ChÀ C¡mcyw HmÀ¡p¶X.

BzyIme¯ Ipf¼ptcmKw h¶mð HSpI Ce shÅ¯ne« Xnf¸n¨ IdsbSp¯ tijw Imenð]pc«pIbpw, Ce [mcmfw]dn¨ sXmgp¯new \ne¯nSpIbpw sNbXncp¶p. {hW§fnð]pfnbne Xnf¸n¨mdnb shÅw sImï IgpIpI, D¸pw Nmchpw tNÀ¯]pc«pI, ASp¸n\p apIfnse Icn, D¸ F¶nh shfns¨® tNÀ¯p]pc«pI, ths¸®]pc«pI, hnc bnf¡phm³ aª fpw Bcyth¸nebpw Ac¨ Xn¶phm³ sImSp¡pI, InSm§fpsS XmSnhn¡¯n\ I®³ Nnc« NcSnð tImÀ¯ Igp¯neWnbpI.]ip¡Ä {]kh n¨ adp]nÅ (¹mkâ) hngp¶Xn\,]mdI¯nsâ Ce Xn¶phm³ sImSp¡pI. Cñnbne(apfbpsS Ce) Xn¶phm³ sImSp¡pI F¶n \m«p NnInÕm cnXnIÄ Ch IqSmsX a{´hpw]qPbpw NnInÕm D]m[nbmbn {Kma¯nð \ne\n¶ncp¶p. Chbnð NneX Ct¸mgpw XpSÀ¶ t]mcp¶p.

Ign ª cï Zim_Z¯n\nSbnð Cu taJe ssIhcn¨]ptcmKXn hfsc BÝcyt¯msSbmW]gb XeapdbnepÅhÀ hn£n¡p¶X. C¶ Dð]mZ\ £aX IqSnb k¦chÀ¤w]ip¡fnð \n¶pw]mð Ids¶Sp¡p¶ ØnXn h¶n«pï. ctïm aqt¶m]ip¡Äs¡mï IpSpw_w t]mämsa¶ ØnXnbpw Ct¸mÄ ssIh¶ncn¡p¶p.

FcnabqÀ]©mb¯nð]iphfÀ¯ð, BSphfÀ¯ð, Fcpa hfÀ¯ð, ASp¡fapäs¯ tImgn hfÀ¯ð,]¶n hfÀ¯ð F¶o arKkwc£W {]hÀ¯\§Ä \nehnepï.]mepð¸mZ\w e£yam¡nbn«pÅ]ip hfÀ¯enð am{XamW imk{Xob kam]\w Dïmbn«pÅX. FcpahfÀ¯ð Ipdª phcp¶Xmbn ImWp¶p. hnSpIfnð \mbn¡sf hfÀ¯p¶ hÀ [mcmfambn«pï.

I®{¼]©mb¯nse arKk¼¯ 2011ð sk³k kn se hnhc§Ä

C\w	F®w
Imf þ \mS³	
Imf þ k¦cw	
]ipþ\mS³ Idh	
]ip \mS³ Idh bññm¯ X	
]ip kIcw Idh	
]ip Idh bññm¯ X	
t]m¯	
BS	
]«n	
]¶n \mS³	
]¶n k¦cw	

FcnabqÀ]©mb¯nð k¦c C\w]ip¡Ä \mS³ C\hpambn XmcXayw sN¿pt¼mÄ F®¯nð hfsc IqSpXemW.

<u>**hfÀ¯p] £n kwJy**</u>

<u>**2011 se IWs¡Sp¸**</u>

C \w	F ®w
]qh ³ t I mgn]nSt ¡ mgn þ ap« b nSp ¶ Xn]nSt ¡ mgnþ ap« b nSm ¯ Xn B ¬ Xmdmhn s] ¬ Xmdmhn SÀ ¡ n Kn \ n I mS	

F cna b qÀ] ©m b ¯ nð t{_m b eÀ t I mgn heÀ ¯ ð \nehnenñ

arKm i p]{Xn bnð e`yam ¡ p ¶ t k h \ § Ä

- { I n{Xna _oPZm \w
- hn Ú m\ hym] \w
- tcmK{] Xntcm[I p ¯ nsh b ¸
- tcmK § fpsS Nn I n Õ
- k ÀPdn
- t] hn j _m[s ¡ Xnsc bpÅ I p ¯ nsh b]n ,hnhn [tcmK § Ä ¡ pf f {] Xntcm[I p ¯ nsh b]p I Ä
- hnhn [ ] ² Xn I fpsS \S ¯ n¸
- h Ô yXm \nhmcWw

] ©m b ¯ nð Hcp shän\dn tUm I SdpsS t k h \w Xosc A] cym] XamWv.] ©m b ¯ nse 2 arKm k]{Xn I qSn A Sn b ´ ncam bn Øm]nt ¡ ïXmW. I Àj I À ¡ F fp¸ ¯ nð X ¡ kab ¯ pw, tUm I SdpsS t k h \w e`yam ¡ phm ³ CX D] I cn ¡ pw.

]mðDe]mZ \ cwKw

h Ô yX, A I nSph ¡ w, De]m [\ tcmK § Ä I men ¯ oäe`yX ¡ pdh F ¶ nh bmW]mepe]mZ \w hÀ Ö n ¡ p ¶ Xn\p hnLmXam bn \ne ¡ p ¶ LS I § Ä b A I nSph ¡ w \nb{ ´ n ¡ p ¶ Xn\ i m k{Xo bam bn sX#mgp ¯ p I Ä \nÀ½n ¡ p I , sXmgp ¯ p I fpsS \new i m k{Xo bam bn]p\À \nÀ½n ¡ p I , h Ô yX \nb{ ´ n ¡ p ¶ Xn\ thï ka{Khpw kp k Ö hpam b] ² Xn B hnj I cn ¡ p I bpw k s] jyssek U kÀÆo k e`yam ¡ p ¶

Xc ¯ nðtaJemXe ¯ nðSmk l t^mg kcq]n I cn ¡ p I bpwA hcpsStkh \w Hmtc]©mb ¯ nepwe`yam ¡ mhp¶ XmW. I men ¯ oä bpsSDð]mZ \ ¯ n \pw hn]W ¯ \pw ka{Kamb kao] \w B hnj I cnt ¡ ïXpï.

]mð kw`cW kwhn[m \w I psd ¡ pSnsa¨s¸Spt ¯ ïXpï. aneabpsS ]mðhne \nÀ® bwhfsc B g ¯ nð ]T\ hnt [ bamt ¡ ïXpï. HmtcmenäÀ ]mepw De]mZ I cnð \n¶pw D]t`m à mhnse ¯ pt¼mÄ 3 cp]t bmfamWkwk I cWhn]W \ Nnehmbnaðal hÀs ¶Sp ¡ p¶ X. De]mZ I t \ bpw D]t` à mhnt \ bpwHtct]mseNqj WwsN¿p¶ cnXnbnemWaðabpsS \S]Sn. hfsc `oaamb Cu kwk I cWhn]W \ Nneh I pd ¡

amwt kmð¸mZ \ cwKw

F cnabqÀ]©mb ¯ nse P\ § fnð 90 i Xam\ ¯ ne[n I hpwamwkw D]t bmKn ¡ p¶ hcmhWw. ChnsS imk{Xobamb Adhp i me \nehnenñ.]© bm ¯ nsâ hnhn[`mK § fnð A \ [n I rXambnA dhp \S ¯ p¶ Ø ncw Ø e § ÄDï.

amwt kme¸mZ \ cwK ¯ kzbw]cy]XXss I hcn ¡ p¶ Xn\ ka{Kambn B kq{XW X{´ w B hnj I cnt ¡ ïXpï. I mf I p«n I Ä,] ¶n, B SSÀ ¡ n, Xmdmh, apbð F ¶nhsbhfÀ ¯ p¶ Xn\pff]cn]mS B hnj ¡ cnt ¡ ïXmW.

amwt kme¸mZ \ cwK ¯

D]t`m I kmhnt \ bpwDe]mZ I t \ bpwHcpt]mseNpj WwsNbX Cu taJebnð {I nbm ß I amb Hcp tPmenbpwsN¿msXhensb#mcpem`wss I ¡ em ¡ p¶ CS\ne ¡ mscHgnhm ¡ p¶ Xn\ amwt kmð¸mZ I cpsS Hcp k I I cW kwLwcp]o I cn ¡ mhp¶ XmW. Cu kwLwaptJ \ Dð¸mZ I À ¡ mh iyamb [\ k I mbw, amwt kmð¸mZ \ ¯ n\pffarK § Ä,]cn i oe \w F ¶nh \ð I mhp¶ XmW. amwt kmð¸mZ \ ¯ n\pw ,Dt]mð] ¶ kwk I cW ¯ n\pw kao] ¯ pff]©mb ¯ p I fpambnk I I cn¨ Hcp imk{Xob amwt kmð¸mZ \ kwk I cW i me Ø m]n ¡ mhp¶ XmW.

B SphfÀ ¯ ð

]©mb ¯ nð B SphfÀ ¯ ð]cnanXambtXmXnð \nehnepï. imk{Xobamb kao] \w CXphsc B hnj I cn ¡ s¸«n«nñ, imk{Xob Xoäk{¼Zmbw, hncacp¶ \e I ð, tcmK{] Xnt cm [w, I r{Xna _oPk ¦e \w, imk{Xobamb I qS \nÀ½mWw, B Sp I Ä ¡ pfeXoä]pð, hr £ hnf I Ä B hnj I cn ¡ s¸tSïXmbn«pï.

B Sp I sf A gn¨hn« tab ¡ p¶ coXnbmWChnsS \ne \ne ¡ p¶ X. F ¶mð Cu coXn I psdtbsd]cnanXn I fpw{] i \ § fpw \nd ª XmW. B bXn\mð I q«nðXs ¶ hfÀ ¯ nXoä I q«nðe`yam ¡ p¶ coXn B hnj I cn ¡ p I bmsW ¦nð B SphfÀ ¯ ð I psdsbsdhym] I am ¡ phm³ km[n ¡ pw.

B Sp I Ä ¡ pffXoäe`yX I q«phm³ ¹mh, kp_m_pÄ, apcn ¡ , ¹m i , ssakqÀ]ps¨Sn, i oas ¡ #m¶ F ¶nsNSn I fpwhr £ hnf I fpwthen I fnð [mcmfambn I r j nsN¿phm³ I Àj I sct{]cn¸n ¡ p I bpw, imk{Xobamb hfÀ ¯ pcoXn I sf ¡ pdn¨ A hÀ ¡]cn i oe \w \e I p I bpwthWw. amwt kme¸mZ \w, kwk I cWwhn]W \w

F ¶nh b¡k l lcW kwLwØm]n¨mðDe]mZl \ Ønсam b hn]Wne`n¡pl bpw CS\ne ¡mcpsSNqj W ¯n\nc bmhp¶ XHgnhm ¡phm\pw km[n¡pw.

l ¶pIp«n]cnioe\w

Xoäs¨ehplpdb¡p¶ Xn\mbnlÀj lÀ¡ B h iyam b lmen¯ oäk _knUnt bmSplqSn Ønсam bn \elm³ kwhn[m\samcp¡pl. FcnabqÀ{Kma] ©mb ¯nð {] XnhÀjw 500] ip {] khw \S¡p¶ XmbnlW¡m¡s¸Sp¶p. imk{Xob amb]cnNcWapdlÄ A hwe_n¡pl bmsW¦nðChs b hfÀ ¯nhepXm¡namwk h iy ¯n\mbn]t bmKn¡mhp¶ XmW. lÀj lcpsShcpam\ hÀ² \hpw, sX#mgnð km[yX bpwkzbw]cym]XX bpw ss lhcn¡phm³ CXpaqewkm[n¡p¶p. amwt kmð]mZlcpsSk l lcW kwLwØm]n¡pl bmsW¦nðDð¸mZ\ kwklcWhn]W\ km[yX lf ^e{]Zam bnNqj Ww sN¿phm³ km[n¡pw.

apbð, SÀ¡n, lmSF ¶nh bpsShfÀ¯ð

] ©mb ¯nsâamwk h iyw \ndthäp¶ Xn\pw km¼¯nlt \«w Dd¸m¡p¶ Xn\pw km¼¯nl t\«w Dd¸m¡p¶ Xn\pw, apbð, SÀ¡n, lmSF ¶nhhfÀ¯phm\pff]²XnlÄ B hnjlcn¡mhp¶ XmW. De]mZlÀ¡ Cu cwK ¯pff]cnio\hpw, Dð¸¶w kwklcn¡p¶ Xn\p#whn]W \w \S¯p¶ Xn\pw k l lcW kwLwcq]olcnt¡ïXpamW.

lmen¯ oäDe¸mZ\wcwKw

lmen¯oäDð]mZ\cK¯lgn ª lme§fnðimk{Xob amb bmsX#mcp \o¡hnwDïmbn«nñ.] ©mb ¯n\mhiyapffan{inX lmen¯oäapgph\pambpwkwØm\¯n\p]pdsa \n¶pCd¡paXnsN¿s¸Sp¶p. lmen¯oäan{inX ¯n\p D]tbmKn¡mhp¶ A kwklrXhkXp¡Ä] ©mb ¯nðDð]mZn¸n¡s¸Sp¶pï. F ¶mð A h bntesdbpw A\ykwØm\§fnte¡lbänb b¡pl tbm ^e{]Zam bn D]tbmKn¡s¸SmXncn¡pl tbmsN¿p¶p. lmen¯oä De]mZ\¯nsâ A kwklrXhkXp¡Äe`yXCñmXmbns¡#mïcn¡p¶p.] ©mb ¯nðe`y amb A kwklrXhkXp¡Ä D]tbmKs¸Sp¯pl bpw B h iyam b hkXp¡Ä am{XwCd¡paXnsN¿pl bpwsNbXmð ka lrXamb lmen¯oä an{inXwChnsS¯s¶ De]mZn¸n¡phm³ km[n¡pw. A Sp¯] ©mb ¯plfpambntNÀ¶k l lcWtaJebnð lmen¯oäan{inX ^mlSdnØm]n¨mð Cu taJebnðkzbw]cym]XXss lhcn¡p¶ Xn\pw] ©mb ¯nsâ km¼¯nl tNmÀ¨ Hgnhm¡p¶ Xn\pw km[n¡pw. A kwklrXhkXp¡Äkw`cn¡p¶ Xn\ k l lcW kwLwaptJ\ kwhn[m\w Dïm¡mhp¶ X. k l lcW#mSnØm\¯nð Hcp ^oUanlkmwKbqWnä XpS§m³ lgnbpw.

Xoä]pð, lmen¯oährf hnf lÄ F ¶nh bpsShym]\¯n\p] ©mb¯nð B ßmÀ° Xamb ka]\w Dïmbn«nñ.

] ©mb ¯nðHgn ª plnS¡p¶ Øe§fnepwPet kN\ l\mð _ïplÄ,]pdwt]m¡plÄ, hn«phf¸plÄ. sX§n³tXm¸plÄ F ¶nhS§fnepwimk{Xob Xoä]pð, lmen¯oährf hnf lÄ F ¶nhDuÀPnXamb nhym]n¸nt¡ïXpï.

lq«mb at bmsSka]n¡pl bmsW¦ð, t^mUÀ _m¦Øm]n¨,

Xoä]pðCe I Ä F ¶nh kw`cn¨]¨ bmt bmDW ¡nb t i j tam IÀj IÀ ¡ hn]W \w sN¿phm ³ km[n ¡ pw.

t{_m bneÀt I mgnhfÀ ¯ ð

F cna b qÀ{Kma] © m b ¯ ð Hcp t I mgnh fÀ ¯ ðt I {µw t]mepw \ne hnemñ. F ¶ mð] © m b ¯ nse P\ § Ä {] XnhÀ j wG I tZ i w 25000 t{_m bneÀt I mgn I t f b pw 6000 hn«papäs ¯ ap«t I mgn I t f b pwamw k h i y ¯ n\m bn D] t b mKn ¡ p ¶ p.. G I tZ i w 37500/ I ntem{Kmw t{_m bneÀt I mgn b nd¨n b pw 5000 I ntem{Kmw \mS ³ t I mgn I fpsSCd¨n b pamW I ®{¼] © m b ¯ nð D] t b mKn ¡ s¸Sp ¶ X B `y ´ cDð¸mZ \w Cñm ¯ Xn\mð t{_m bneÀt I mgn b nd¨n b psSaqeyam b n 13 e £ w cp] t b mfw {] XnhÀ j w] © m b ¯ n\p \ jSam I p ¶ p. kz b w]cy]XXss I hcn ¡ p I bmsW ¦nð Cu k ¼ ¯] © m b ¯ nse De]mZX I cpsSss I I fnð F ¯ n ¡ phm ³]äpw. t{_m bneÀ I p ª p § fpsS I m¨dn, t{_m bneÀt I mgn ¯ näDð]mZ \ t I {µw, shän\dn k u I cy § Ä, I Àj I À ¡]cn i ne \w F ¶ o k u I cy § Ä F Às¸Spt ¯ ïXmW.

t I mgn b nd¨nD] t b mKwþhnhc § Ä

C \w	F ®w	A f h	aqeyw
t{_m bneÀ	25000	37500	1312500
\mS ³	6000	12000	480000

Cu {Kma ¯ nð \S ¡ p¶ B t Lm j § Ä ¡ t I mgn b nd¨nD] t b m I n ¡ p¶ X]XnhmW.

ap« b pð]mZ \ cwKw

] © m b ¯ nseap« b pe¸mZ \w ,] © m b ¯ nse P\ § fpsS B h i yam b nXmcXayw sN¿pt¼mÄ XoscD] cym]XamW. hn«papäs ¯ t I mgnh fÀ ¯ ð{]Nmc ¯ nepsï ¦nepw A sXñmwKmÀ I n I mh i y § Ä ¡ m b nDð¸m I sâ hn«nðX s¶ D] t b mKn ¡ p¶ p.

F cna b qÀ **] © m b ¯ nseap« b psS D] t b mKw**

	F ®w	aqeywcq]
B `y ´ c		
De]mZ \w	1.25e £ w	1.67e £ w
Cd ¡ paXn	20 e £ w	22 e £ w

Cd¡paXnsN¿s¸Sp¶ ap«bpsSaqeyamb Dt±iw 22 e£wcq]]©mb¯nð \n¶pw{]XnhÀjw A\ykwØm\§fnte¡tNmÀ¶pt]mIp¶p.

ap«bpð]mZ\cwK¯kzbw]cym]vXXss I hcn¡p¶ Xn\ \qtdm \qäb¼tXm F®wap«tImgIsfhn«papäs¯, Ip«nsehfÀ¯phm\pff]²Xn Bhnj I cn¡mhp¶ XmWv. ap« kwc`n¡phm³ k I IcW kwLapïm¡nhn]Wnbnse¯n¨mð ]©mb¯nse hn«½amÀ¡ Ønchcpam\amÀ¤am Ipw. ap«t¡mgne`yX bn¡pff Im¨dn, t\gkdnt Imgn¯näe`yXshän\dnt kh\w, ]cnine\w F¶nhe`yamt¡ïXpï.

ssPhhfw

Znht k\ H#mtcm]iphnð \n¶pwFcpabnð \n¶pw 25 apXð 40 Intem{KmwhscNmW Iwe`n¡pw. arKk¼¯nð \n¶pffssPhfe`yX.

arK§fpsS F®w	e`n¡p¶ ssPhhf¯nsâ AfhnhÀj¯nð
2500*	27375 S¬

]©mb¯nsesa#m¯wI ¶pImenIfpsSbpw 2500 Iu bqWnä B bnIW¡m¡nbncn¡p¶p. Hcp Iu bqWnänð \n¶pw 30 Inte.{KmwNmW Iw{]XnZnXe`yX.

Cu ssPhfwH«pw \jSs¸Sp¯msX kw`cn¡phm\pw ImÀjnIm hiy¯n\ D]tbmKn¡phm\pff \S]SnthWw.

_tbmKymk

]©mb¯nðsa#m¯w _tbmKymk ¹mâpIÄ \nehnepï. F¶mð _tbmKymkDð¸mZ\¯n³ sa#m¯w 9125 S¬ NmWIw]©mb¯nðe`n¡p¶pï. (ta¨nðkabs¯ NmWI¯nsâ \jSwIW¡nseSp¯n«pï. CXnð \n¶pw 11862500 L\ ASn _tbmKymke`n¡pw. CXp]tbmKn¨Npcp§nbX 1000 IpSpw_§f¡]mNImh iywapgph\pw \ndthämw. X³aqew hnd In\p thïnbpff AanXm{ibwHgnhm¡mw.]©mb¯nðIÀjIcpsShnSpIfnð _tbmKymk ¹mâpIÄ \eIpIbpw I½yqWnÌ _tbmKymk ¹mâpIÄ Øm]n¡pbpwthWw.

Ipdn¸

_tbmKymkDð¸mZ\¯n\ ]©mb¯nseI¶pImenIsf 2500 Iu bqWnäIW¡nseSp¯nbncn¡p¶p. H#mtcm Iu bqWnänð \n¶pw{]XnZn\w 10 In.{KmwNmWIw (ta¨nðØe¯ \jSs¸Sp¯p¶XIW¡nseSp¯psImï) e`n¡p¶p. Hcp IntemNmWI¯nð \n¶pw 1.3 ASnKymke`n¡p¶p.

I¶pImenIfpsSB IkanIacWwaqeapïmIp¶ \jS§fnð \n¶]cnc£

I¶pImenIfpsSB IkanIacWapïmbmð apgph³ \jShpwIÀjI\pX¶ kIn¡ïØnXnbmWpffX. CsX#mgnhm¡phm³ Ipdª {]oanbws I#mï]©mb¯nse

apgph³ I ¶pImen Itf bpw C³ jpÀ sN¿p¶ Xn\pff ka{K I ¶pImen C³ jpd³ k]² Xn B hn j I cn ¡ Ww.

IÀj I]cn i oe \w.

arKkwc£ \a {]hÀ ¯ \ § fnð]cn i oe \w \e I p¶ Xn\ Dff k u I cyw Gähpw A Sp ¯ pff X B ephm bnemW. IÀj IÀ ¡ CXns \ {]t bmP \w D]t bmKn ¡ phm³]ämsXt]m Ip¶p. B bXn\mðXmeq ¡ pXe ¯ nð]cn i oe \t I{µw XpS§phm³ \S]SnDïm I Ww. Cu]cn i oe \ t I{µ ¯ nð \n¶]©mb ¯ nðh¶]cn i oe \w \e Iphm \pffsa#mss _ðkwhn[m\w Dïm bncn ¡ Ww.

arKkwc£ WtaJebnseDð¸mZIÀ ¡ A hmÀU

arZkwc£ WtaJebnse \ñDð]mZI³]©mb ¯ Xe ¯ ne A hmÀU GÀs¸Spt ¯ ïXmW.

t] hn j _m[\nÀamÀ Ö \w

]©mb ¯ ð I gn ª A ©phÀ j ¡ me ¯ n\nSb ¡ 3 t]Àac WaS ª n«pï. [mcmfwarK§ fpwt]hn j _mZt bäpN ¯ n«pï. arK§sf t] hn j _m[t bäpN ¯ n«pï. arK§sf \mb ISnt bät i jwIp ¯ nsh¸n\ hnt[bam ¡ nbn«pï. [mcmfw B fpIÄ \mb ¡ sfhfÀ ¯ p¶psï¦nepwhm I knt \ j \pw ssek³kpw \nÀ_² am ¡ Ww. Ae ª pXncn ª p \S¡p¶ t]¸«n I fpsSbpw i eywkm[mcWambpï. amc I amb t] hn j _m[bpsS \nb{´ W \nÀamÀ Ö \ {]hÀ ¯ \ §Ä Hcp ka{Kamb]² Xnbmbn Xs¶ kwØm\ ¯ \S¸m ¡ Ww.

t]hnj hmI knt \ j³ e`yam ¡ n]©mb ¯ n]cn[nbnse apgh³ hfÀ ¯ p\mb ¡ Ä \nÀ_ Ô ambpw{]Xntcm[Ip ¯ nshb] \S ¯ n]©mb ¯ t]hn j hnap à am ¡ mw.

F cnab qÀ **] ©mb ¯ nðarKkwc£ WtaJebpsShnI k \ ¯ n\pff s]mXphmb \nÀt±i §Ä**

1.arKkwc£ W Øm] \ §Ä

- F cnab qÀarKm i p]{XnbpsSs I«nSw \ hoI cn ¡ p I , B [p\n I et_md«dn, H#m¸td j ³ Xnt¿äÀ IÀj I]cn i oe \ I mÄ F ¶nh \nÀ½n ¡ p I ..
- shän\dn kÀPsât k h \w Uyq«n kab § fnð kabwI gn ª mð I n«mdnñ. A Xn\ thïp¶ k u I cywDïm I Ww.
- s]mXp P\ §Ä ¡ D]{Zh I camb cnXnbnð] ©mb ¯ nð Ae ª pXncn ª \S ¡ p¶ arK§sf{]tXy I t I{µ ¯ nðs I mïph ¶]mÀ¸n ¡ mhp¶ XmW.
- arKm i p]{Xns I«S ¯ n\ ap I fnðPns F dq^wK \S ¯ nbmeS IÀj I]cn i oe \ ¯ n\pff I mÄ B bpwD]t bmKn ¡ mhp¶ XmW.

2.]mepð¸mZ\ cwKw.

-]mðhn]Wwku I cyw I q«phm³ I tñcn, I mcs¸#mä{]tZi ¯]mepð]mZ\ k I I cW kwLwØm]n¡pw.
- A I nSphn¡w \nb{´n¡p¶ Xn\ kа{K] ² Xn] ² Xn B hnj I cn¡p I .
- h Ô yXm \nhmcW ¯n\ {]tXy I] ² Xn B hnj I cn¡p I .
- imk{Xob sX#mgp ¯ p I Ä \nÀ½n¡p I bpw \nehnepffsX#mgp ¯ p I fpsS \new imk{Xobamb n]p\À\nÀ½n¡p I bpw sN¿p I .
- Xnä]pð I r j nDuÀ Ö nXam¡n \S¸m¡p I , an{i nX I men ¯ näDð¸mZ\ ^m I Sdn Øm]n¡p I .
- U bdn bqWnäp I Ä XpS §p I .

3.amwt k mð]mZ \ cwKw.

- amwt k mð]mZ \ k I I cW kwLwØm]n¡p I .
- imk{Xob A dhpime \nÀ½n¡p I . A dhn\p ap³]pw t i j hpwshän\dnamwkw]cnt i m[\ \nÀ _ Ô \m¡p I .
- amwt k me] ¶ § fpwDt]mð¸ ¶ § fpwkwk I cn¡p¶ Xn\pff ime Ø m]n¡p I .
- am k hn]W \w sN¿p¶ Xn\ ] © mb ¯ ð imk{Xob aná Ì mfp I Ä Ø m]n¡p I .
- amwt k me]mZ\cwK ¯ I À j I À ¡]cn i ne\w \e I p I .

  imk{Xobamb nDð]mZn¸n¡ s¸Sp¶
  amwkwD]t bmKnt ¡ïXns â{] [m\ys ¯ ¸äns]mXpP\ § f ¡nSbnðt _m[he ¡ cWw kwLSn¸n¡p I .

4. B Sp hfÀ ¯ ð

- imk{Xob B SphfÀ ¯ ð] ² Xns b ¡pdn¨n I À j I À ¡]cn i ne\ k m I cyapï¡p I .
- imk{Xobamb B «n³ I qSp I Ä Øm]n¡p I bpw B Sp I sf I p«n\ I ¯ hfÀ ¯ phm³ t{]cn¸n¡p I bpw]pñpwCe I fpwaäp#wXnä I fpw I pSn\ I ¯ e`yam¡p I bpwsN¿p¶ Xn\pff] ² Xn B hnj I cn¡p I .
- B «n³ Xnäb ¡pff ¹mh, kp_m_pÄ, apcn¡, ssakqÀþ]qs¨Sn (HSn¨p I p ¯ n) F ¶nhDð¸mZ I s â h«phf¸ then Hgn ª p I nS¡p¶ Øe § Ä F ¶nhnS § fnð hfÀ ¯ phm³] ² Xn X¿mdm¡p I .
- amwt k me¸mZ I k I I cW kwLwDïm¡p I .
- B Sp I fpsS hÀtKm² mcW ¯ n³ I r{Xna _nPZm\w GÀs¸Sp ¯ p I .

5. I mf I p«n]cn]me \w.

- I À j I À ¡]cn i ne\ k u I cyGÀs¸Sp ¯ p I .
- amwt k mð¸mZ I cpsSk I I cW kwLwcq]n I cn¡p I .
- Xnä]pð I r j n. hr £ I men ¯ nä I r j nhym]n¡p I .
- I mf I p«n]cn]me\ ¯ n\pff kа{K] ² Xn B hnj I cn¡p I .

6.] ¶ n hfÀ ¯ ð

- amwt k me]mZ\ ¯ n\pff] ¶ n hfÀ ¯ ðbqWnäp I Ä I À j I À ¡ \e I p I .
- I À j I]cn i ne\ ¯ n\pffkwhn[m\w GÀs¸Sp ¯ p I .

- De]mZ I kwk I cWh]W \ k I I cW kwLwcq] I c ¡ p I .
- I ñ ¦ ð¸mSs ¯] ¶ hfÀ ¯ t I {µ ¯ sâh I k \ ¯ \ ] ² X B h j I c ¡ p I

7.ap b e,SÀ ¡ , I mS, K \ hfÀ ¯ e

- I À j I À ¡] c i e \ k u I cyGÀs¸Sp ¯ p I
- ap b ðSÀ ¡ , I mS, K \ F ¶ h bpsS I p ª p § sfDe]mZ¸ ¡ phm \pff ^mw Ø m] ¡ p I
- ap b ð, SÀ ¡ , I mS,K \ F ¶ hhfÀ ¯ p¶ X \pff bqWäp I Ä Ø m] ¡ p I .
- kwk I cW ¯ \pw h] W ¯ \pw k I I cW ¯ \pw k I I cW kwLwGÀs¸Sp ¯ p I .

8. I me ¯ ä Dð¸mZ \ cwKw

- I me ¯ ä]pð hr £ h f I Ä F ¶ h bpsSDð¸mZ \ ¯ ð ka{K] ² X B h j I c ¡ p I . h«ph f ¸ , sX § ³ tXm« § Ä. I ®{¼ the]d¼, I \ mðHmc § ÄHm^ k h f ¸p I Ä F ¶ Ø e § f ð]pñpwhr £ h f I fpwh ¨p]S ¸ ¡ p I .
- a { i X I me ¯ ä ¡ pff A kwk I rXh k Xp ¡ Ä (I ¸,]pf ¦ pcp, s \ ðX hS) F ¶ h kw`c ¡ phm ³ k I I cW kwLwDïm ¡ phm \pw Ch bp] t bmK ¨ I me ¯ äa { i W bqWäKpW \ eh c kwh [ m \ t ¯ msS B cw` ¡ phm \pw I me ¯ ä \ymbamb h e b ¡ I À j I À ¡ e`yam ¡ phm \pw \ S]S F Sp ¡ p I .
- Xä]pð, Ce I Ä, ssht ¡ mð F ¶ h kw`c ¡ p¶ X \ t^mUÀ _m ¦ Ø m] ¡ p I bpw \ymbamb h e b ¡ I À j I À ¡ e`yam ¡ p I bpwsN¿p I .

9.t{_m b eÀt I mg hfÀ ¯ ð

- I À j I À ¡] c i e \ k u I cy § Ä GÀs¸Sp ¯ p I
- t{_m b eÀ I m ¨d I Ä Ø m] ¡ p I .
- t{_m b eÀ bqWäp I Ä I À j I À ¡ A \phZ ¡ p I
- t I mg ¯ äDð¸mZ \ hpwt{_m b eÀCd ¨ b psSh] W \ hpw k I I cW kwLwhg \ ÀÆ I ¡ p I .

10.ap« b pð¸mZ \ w

- ap«t ¡ mg I m ¨d b pw t \ g k d b pw Ø m] ¡ p I .
- I À j I À ¡] c i e \ w \ e I p I b pw 100 ap Xð 150 F ®wt I mg I fpf ap« b pð]mZ bqWäp I Ä h«½amÀ \ e I p I .
- t I mg ¯ äDð]mZ \ w, ap« kw`cWwh] W \ w F ¶ h b ¡ k I I cW kwh [m \ w GÀs¸Sp ¯ p I .

11.Xp I ð, A dhp i meDt]mð¸ ¶ kwk I cWw.

- A dhp i met b mS \ p _ Ô n¨ Dt] mð¸ ¶ kwk I cWhpwXp I ens â{]mYan I kwk I cWhpw \nÀÆ I n ¡ p ¶ Xn\pff kwhn[m\ taÀs¸Sp ¯ p I .
- {]mYan I kwk I cW \S ¯ nb Xp I ðSm \nwKs k âdnte ¡ I bdn A b b ¡ phm \pff kwhn[m\ taÀs¸Sp ¯ p I .

12. I ¶ p I men I fpsS B I kan I acWwapeapïm I p ¶ \ j S § fnð \n ¶ pw I À j I À ¡]cnc £

-] © m b ¯ nse F ñm I ¶ p I men I Ä ¡ pw k a{K I ¶ p I men C ³ j pd ³ k kwhn[m\ taÀs¸Sp ¯ p I

13. I ¶ p I men tcmK \nb{´ Ww

-] I À¨ hym[n I Ä (I pf¼p tcmKw, I pceS¸ ³ . A S¸ ³) F ¶ nh \nb{´ n ¡ p ¶ Xn\pff ka{K] ² Xn B hn j I cn ¡ p I .
-] cmX tcmK § Ä \nb{´ W ¯ n\pff] ² Xn
- _m I y] cmZ tcmK § Ä \nb{´ ¡ p ¶ Xn\pff] ² Xn B hn j I cn ¡ p I

14. I À j I]cn i ie \w

- I À j I À ¡]cn i ie \w \ð I p ¶ Xn\ t »m ¡ SnØ m ´ nXðt I {µ § Ä GÀs¸Sp ¯ p I
  ] © m b ¯ nðh¨ I À j I À ¡]cn i ie \w \e I p ¶ Xn\ samss _ð kwhn[m\ taÀs¸Sp ¯ p I .

15. arK kwc £ W taJ e bnse I À j I À ¡ A hmÀ U

-] © m b ¯ nsearK kwc £ W cwK ¯ pff I À j I scsXcs ª Sp ¯ B Zcn ¡ p I bpw A hmÀ U \e I p I bpwsN¿ p I .

16. ssPh h fw, _ t b mKym k

- ssPh fwkw`cn ¡ p ¶ Xn\pw ^e{]Zam b nD] t b mKn ¡ p ¶ Xn\pw I À j I À ¡ t _m[hð ¡ cWwGÀs¸Sp ¯ p I .
- I À j I À ¡ _ t b mKym k bqWnäp I Ä \e I p ¶ Xn\pw I ½yqWnän _ t b mKym k bqWnäp I ÄXpS § p ¶ Xn\pw] ² Xn B hn j I cn ¡ p I .

17. arK i à n

- I qSpXð{] hÀ ¯ \ £ aX bpff B [p\n I Unss k \nepff I mf hïn I Äe`yam ¡ p I .
- tamSn] nSn¸ n¨ I mf hïn I Ä]cn Ø nXnSqdn Ì t I {µ § fnð b m{X b ¡ m b nD] t b m I n ¡ phm \pff km [yX I ÄNq j W wsN¿ p I .

18. t] hn j \nÀ½mPP \w

- t] hn j _mZ \nÀ½mÀ Ö \ ¯ n\pff ka{K] cn] mSn kw Ø m \ Xe ¯ nð B hn j I cn ¡ p I

- Ae ª pXnc ª p \S ¡ p¶ \mb ¡ sf \ in¸n ¡ p I , hfÀ ¯ p \mb ¡ sfhmI kn t \ j \ hn t [bam ¡ p I , ssek ³ k \ nÀ _ Ô am ¡ p I .s]#mXpP \ t _m[he ¡ cW]cn]mSn B hn j I cn ¡ p I .

19.hnZymÀ ° n I Ä arK kwc £ WtPmen I fnð {] hr ¯ n]cnN bw

-] ©mb ¯ nse k I qÄ hnZymÀ ° n I Ä ¡ arK kwc £ WtPmen I fnð {] hr ¯ n]cnN b apïm ¡ phm ³] ² Xn I fpw (5þmw ¢m k papXð 8þmw ¢mÊ hsc bpf f hnZymÀ ° n I Ä ¡ ap«t ¡ mgnh fÀ ¯ ð] ² Xn. 8þmw ¢mÊ papXð 10þmw ¢mÊ hsc bpf f hÀ ¡ t{_m b neÀt I mgn, B SphfÀ ¯ ð] ² Xn I Ä)]cn i oe \ ] ² Xn I fpw B hn j I cn ¡ p I .

{] i \ §Ä

1. I men ¯ oä bpsS hnehÀ ² \ h.
2. Xoä]pð B h i y ¯ n\ e`n ¡ p ¶ nñ.
3.]mepw]mepð] ¶ § fpwD]t bmK i q \ ys¸Sp ¯ nbpf fDð] ¶ bpWnäp I ÄCñ.
4. hyh kmbn I mSn Øm\ ¯ nepfet I mgn^mwCñ.
5. Cd¨nt ¡ mgn I Ä]pd ¯ p\n ¶ pwCd ¡ paXnsN¿p ¶ p.
6. B ShfÀ ¯ enðt{]m Õ m I \w \e I p ¶ pï. B Sp I Ä ¡ mh i yam b]¨ne I Äe`yX I pdh.

]cn I mc §Ä

1. I men ¯ oä b ¡ k º knUn \e I p I .
2. Xoä]pð I r j nt{]m Õ m I n¸n ¡ p I .
3.] i phn ³]meD]t bmKn¨pf f hyh kmb kwcw` § Ä B cw`n ¡ p I ,
4. Cd¨nt ¡ mhnDe]mZ \w t{]m Õ m I n¸n ¡ p I .
5.]pdt¼m ¡ `pan I Ä, tXmSp I Ä, I \mð _ïp I Ä F ¶ nh bnð ¹mh XpS §nb hr £ § Ä hfÀ ¯ p I

a Õ y _ Ô \w

F cna bqÀ {Kma] ©mb ¯ Xoc{] tZ i hpam b _ Ô s¸« Øeañ. th \ð ¡ me § fnðt XmSpw]pg b pwh ämdpï.

{] i \ §Ä

1.t XmSpw]pg b pwt h \ð ¡ me § fnð hänh fcp ¶ p

2. kz I mcy I pf § Ä \n I ¯ s¸«ps I mïnc n ¡ p ¶ p.

3.s]mXp I pf § fpsS I pdh

4.s]mXp I pf § fða Õ yw hfÀ ¯ pt¼mÄ P\ § fpsS{] Xt j [wþ I pf ¡ m\pw aäpw I g b p ¶ ñ

5.]©mb ¯ se P\ § fpsS B h i y ¯ \pf f aÕyk¼ ¯ Cñ.

6. bYmkabw B h i y ¯ \ aÕy ¡ p ª p § sfe` ¡ p ¶ ñ.

{] i \ ]c I mc § Ä

1. F ñm Pem i b § fepwa Õ yw

2. k º kUn \c ¡ ða Õ y ¡ p ª p § fpsShXcWw.

3.sXmgepd¸p] ² X D]t bmKs¸Sp ¯ I pf § fpsS \À½mWw.

4. k º kUn \c ¡ ða Õ y ¡ p ª p § fpsShXcWw.

5.sXmgepd¸p] ² X D]t bmKs¸Sp ¯ I pf § fpsS \À½mWw.

sNdp I Shyh kmbw

F cabqÀ {Kma] ©mb ¯ {] tZ i w {KmaWtaJebmWtñm?]db ¯ ¡ hyh kmb Øm] \ § Ä ap¼pXs ¶ Dïmb cp ¶ ñ. s \ð I r j bpamb _ Ô s¸« ssd kañp I ÄDïmb cp ¶ p. s \ð I r j hk XÀ®w I pd ª phcp I bpw b{´ hð ¡ cWwhcp I bpwsNbXp.]gb I me § fð s \ñ I p ¯ A cbm ¡ D]t bmK¨phcp ¶ k{¼Zm bamW. A XpamdtatU ¬ ssd kañp I fð \¶ pwA chm § p ¶ k ¼Zm bw \ehð h ¶ p. kÀ ¡ mÀ s \ñ\ Xd h e \Ý b ¡ p I bpwkhð kss¹k h I p¸ t \c« s \ñ F Sp ¡ p ¶ k{¼Zm bw Dïmb. s \ð I Àj I À t \c« s \ñhð ¡ p ¶ cXbmW. CXp I qSmsX G Xm \w F ® añp I fpwDï.. h ³ I S hyh kmb § ÄXpS § p ¶ X\pÅ Øew] ©mb ¯ p{] tZ i ¯ \eh e ñ. amt § mS 27 G ¡ À Øew]m]t I mk s â B `apJy ¯ ðhm § p I bpwt I cf kÀ ¡ mc s â 100 t I mScq] bpsS [\ k I mb ¯ ð B [p\ I ssd kað Øm] ¡ m\pÅ \S]S I Ä B bhcp ¶ p.

\ch [bmb hyh kmb] ´ pWmkwh[m\ § fpsï ¦ epw ^eh ¯ mb] ² X I Ä GsäSp ¡ m ³ I gbm ¯ A h Ø \e\e ¡ p ¶ p.

]c¼cmKX hyh kmb § fpw I pSðhyh kmb § fpamb a¬]m{X \À½mWw, Cuä] \ ¼ \À½mWw, I c¼ \ De¸ ¶ § Ä] \ © ¡ c XpS § b h.

{] i \ § Ä

1. hyh kmbwXpS §p¶ Xn\ Øe¯nsâ A]cym]XX
2. hyh kmb §ÄXpS §p¶ Xn\pÅ Xme]cy ¡pdh
3.]cni oe\ hpw A dnhpwe`n ¡ m\pÅ kwhn[m\w Cñ
4.]n´ pWm kwhn[m\w]cym]Xañ
5. km¼¯nI ti jn bpÅ (apXðapS ¡p¶ Xn\) hy à nI Ä I pSpw_ §Ä Cñ

]cnlm\nÀt± i §Ä

1. an\nhyh kmb F t Ì än\mbnØ ewhm §ns I«nS § Ä \nÀ½n ¡ p I .
2. amt \PsaânepwZ{]hr¯nI fnepw]cni oe\w \e I p I .
3.]eni I pd ª \nc ¡ nð _m¦hmb].
4. k º knUnXp I I Ä I rXyam bne`yam ¡ p I .
5. hn] Wnk u I cyw ^e{]Zam bn \S¸m ¡ p I .

h \nXmhnI k \w

F cnabqÀ {Kma] ©mb¯nð 2011 sk ³ kp {] I mcw 15659 h \nX I fpï. A Xnð I Àj I s¯#mgnemfn I Ä, I Àj I h \nX I Ä, Pnh \ ¡ mÀ, \nÀ½mWtaJe bnð]Wns bSp ¡ p¶ hÀ, h«½amÀ XpS §nhnhn[tPmenI fnð GÀs¸Sp¶ hcpï.

h \nXm i m à oI cWwt I cf¯nðs]mXpshDïmbnhcnI bmW.
I pSpw_n\nI Äam{Xañ `cWw \S¯phm\pw F I knI yp«ohA [nI mc §Äss I ¿mfp¶ Xn\pw s I e]psï¶pws Xfnbn¨ps I mïncn ¡ p I bmW. 1995 se sXcs ª Sp¸nð 33 i Xam\w kwhcWam bncps¶ ¦nðC ¶ X 50 i Xam\am ¡ n \nb awDïm ¡ n {]m_ey¯nðhcp I bpw] I pXnbne[n I w h \nX I Ä {XnXe] ©mb¯{] knU âpamcpw AwK § fpam bncn ¡ p¶ p

I pSpw_{i o kwhn[m\w \nehnðh ¶ tXmsSk{Xo i m à oI cWw i à ns¸«p. h \nXm A bð ¡ p«w `mchm I n I Ä t\ XrXz\nc bnte ¡ h ¶ ps I mïncn ¡ p ¶ p. \nch [n {Kp¸p I Ähyh kmb kwc` §Ä GsäSp¯p \S¯ p¶ p.

sXmgnepd¸psXmgnemfnI fnð 90 i Xam\hpw h \nX I fmW. P\ I obmkq{XW] ² Xn amÀ¤tcJ bney 10 i Xam\w Xp I h \nXmhnI k \¯n\ h I bncp¯ Wsa¶hyh Ø sNbXncn ¡ p¶ p. kwØm\ kÀ ¡ mcns âamÀ¤tcJ h \nXmhnI k \ ] ² XnI Ä GsäSp ¡ p¶ Xn\ \nÀ º Ô wsNep¯ p¶ XmW. A X \pkcn¨HmtcmhÀ j hpw h \nXm] ² XnI Ä GsäSp¯n«pï. A Xnse Hcp {] [m\ ]Z[XnbmW h \nXmhyh kmb F t Ì äs I «nSw \nÀ½mWw.

I rjn,arKkwc £ Ww, hyh kmbwXpS §nb hnhn[taJe I fnð] ² XnI Ä \S¸m ¡ nhcp¶ pï.]¨ ¡ dnI rjn. t I mgn,] i ph fÀ¯ ðF ¶nh bnðKWyam bapt¶ äwDïm bncn ¡ p¶ p.

{] i \ § Ä

1. `qhpSa I fnð k{X I Ä \yq \ ] £ amW.

2.]pcp j ta [mhnXzwsNdnb tXmXnðCt¸mgpw \ne \ne ¡ p ¶ p.

3. k © mc kzmX ´ yw _ Dsï ¦ nepwcm{Xn 7 aWn I gn ª mð ss [cy]pÀÆwHä b ¡ bm{X sN¿phm ³ I gnbm ¯ s]mXp Ø nXn.

4. tPmen I gn ª ph ¶ mepwho«ptPmen I ÄsNt ¿ï A h Ø Ct¸mgpw \ne \ne ¡ p ¶ p.

5. km¼ ¯ n I \nb{ ´ Ww IqSpXepw]pcp j òmcnð \n £ n]XamW.

6. I pSpw_ § fnð]pcp j ³ amcpsS aZy]m \w k{X I sf{] bm k s¸Sp ¯ p I

7. A bð ¡ q« kwhn [m \w i à amsW ¦ nepw kwcw` § Ä GsäSp ¡ m \pf f Xme] cy ¡ pdh.

8. kwc` I Xz]cn i oe \ § Ä I pdh

9. hn] W \ km ² yX I pdh.

10. a Õ c t i j n I pdh.

11. {]mtZ i n I hn] WnCñ.

]cn I mc § Ä

1. Pm{KXmk anXn{] hÀ ¯ \ § Ä hn]peam ¡ p I .
2. k{X I Äs ¡ Xncm b A{ I a § Ä \S ¡ pt¼mÄ \nbaw I À i \am bn \S¸m ¡ p I .
3. hym] I hpw i à hpam b t_m[he ¡ cW]cn]mSn I Ä kwLSn¸n ¡ p I .
4. kzbwsXmgnð kwcw` § Ä ¡ B h i yam b]cn i oe \ § Ä \e I p I .
5. kzbw{] Xntcm[¯ n\pf fPqtUm, I cms« F ¶ nh A `ykn¸n ¡ p I .

kmaq I yt £ aw

I ®{¼ {Kma] © m b ¯ nð 1996ð A ¦ WhmSn I fpssS F ®w I pdhm bncp ¶ p.]n ¶ oS 1000 P\ kwJy ¡ 1 hoXw F ¶ X \pk cn¨ \nehnð 25 A ¦ WhmSn I fpï. 25 F ® ¯ nð 3 F ®whmS I s I «nS ¯ nepwaäpÅ h kz ´ ws I «nShpamW. A ¦ WhmSn I fpsS] Ým ¯ e ku I cy § Ähn]pes¸Sp ¯ phm ³ \ap ¡ I gn ª p. Ce I {Sn kn än, sh Åw, _me ku I rZtSm bseäp I Ä, Sn.hn, I ¼yq«À kwhn [m \w F ¶ nh GÀs¸Sp ¯ nbn«pï. B [p\n I hð ¡ cW ¯ n\pw i n i p ¡ sf B I Àj n ¡ p ¶ Xn\papÅ] ² Xn I Ä GsäSp ¯ phcn I bmW. F ñm A ¦ WhmSn I fpw i n i p k u I rZhpw kamÀ«pam bncn ¡ Ww. I uamc ¡ mÀ, ape b q«p ¶ A ½amÀ, KÀ`nWn I Ä, h t bmP \ § Ä XpS § nb hÀ ¡ hnh [t k h \ § Ä \S ¯ nhcp ¶ p. {XnXe] © m b ¯ p I Ä,

t I{µ kw Øm\ kÀ ¡ mÀ F ¶ nh bpsSk Imbt ¯ msS Gähpwhen bZmcn{Zy \nÀ½mÀP \ kwhn [m\ amWs F. knUn. F k. sF. kn. Un. F k kwhn [m\ ¯ neqsS A ¦ WhmSn I Ä \S ¯ p¶ tkh \ § Ä Xmsg]dbp¶ h bmW.

1. 3þ6 h b Êphsc{]mbapÅ Ip«n I Ä ¡ A \u]NmcnI{]okIqÄhnZym`ymkw \ð Inhcp¶ p.
2. 6þ3 h b Ê Ip«n I Ä ¡ AarXw ^pU \ð I p¶ p
3. KÀ`nWn I Ä ¡ B tcmKyanIk, B tcmKy]cnt im[\, hnhn[¢mkp I Ä F ¶ nh \ð I p¶ p.
4.]meq«p¶ A ½amÀ ¡ i n i p] cnNcWw, B tcmKyan Ik Ip ª p§ fpsShfÀ¨m\mgnI ¡ ñp I Ä F ¶ nhs b ¡ pdn¨ t _m[hð ¡ cW ¢mkp I Ä]s ¦ Sp¸n ¡ p ¶ p.
5. KÀ`nWn I fmb h \nX I Ä ¡ {] kh [\ k I mbw \ð I p ¶ p
6. hnhn[kmaq I n I m[n j TnX]cn]mSn I Ä \S ¯ n A ¦ WhmSn]cn[n b nepÅ h \nX I Ä ¡ pw, A hcpsS I pSpw _mwK § Ä ¡ pw I p ª p§ Ä ¡ \ðt Iï ` £ W cnXn I sf ¡ pdn¨ pw, I p ª p§ sf ]cnNcnt ¡ ïcnXn b pwNmÀ«p I ÄaptJ \ ¢ms kSp ¯ ps I mSp ¡ p ¶ p. hnfÀ¨ XSbm\mbn \mw I gnt ¡ ï ` £ W § sf ¡ pdn¨ t _m[hð ¡ cWw \S ¯ p ¶ p.

`n ¶ t i j n ¡ mÀ] ² Xn

`n ¶ t i j n ¡ mcmb hnZymÀ ° n I Ä ¡ kt I mfÀ j n¸ \e I nhcp ¶ p.
`n ¶ t i j n ¡ mÀ ¡ pÅD] I cW § Ä F ¶] ² Xn I Ä GsäSp ¯ p \S¸m ¡ n

kmaq I ys] ³ j \p I Ä

1995þ96ð \maam{Xam b hÀ ¡ pam{XamWhnhn[kmaq I ys] ³ j \p I Ä \ð I n b ncp ¶ X. kÀ ¡ mÀXncpam \{] I mcw A t] £ I fntòðs]s« ¶ pXs ¶ XnÀ¸ I ð¸n¨ s] ³ j \p I Ä \ð I m³ XpS § n. Xmsg hnhcn ¡ p ¶ Xc ¯ nð kmaq I yt £ as] ³ j ³ \e I nhcp ¶ pï.

1. I Àj I s ¯ mgnemfns] ³ j ³
2. hmÀ ² I y I me s] ³ j ³
3. `n ¶ t i j n ¡ mcpsSs] ³ j ³
4. hn [hm s] ³ j ³
5. 50 h b Êp I gn ª A hnhm I nXÀ ¡ pÅ s] ³ j ³
6. hn [h I fpsSs] ¬ a ¡ fpsShnhm I ¯ n\ [\ k I mbw
7. `h \ ]p\ cp ² mcWw
8. `h \ \nÀ½mWw
9. i pNnXz I ¡ qkp I fpsS \nÀ½mWw
10. tSmb seäp I Ä]p\ cp ² mcWw
11. sXmgnemñm b ath X \w

XpS § nhnhn[h I p¸p I fneqsSkmaq I yt £ a] ² Xn I Ä \S¸m ¡ nhcp ¶ pï.

htbmP\ § Ä ¡ pÅ] ² Xn

htbmP\ § Ä ¡ mbn I «nep I Ähnhn[I me b fhnemb nhnXcWwsN bXp.

{] i \ § Ä

1. cïphÀ j w I qSpt¼msg ¦ nepw sshähm jnMF ñm A ¦ ¬ hmSn I fnepw \S ¯ p ¶ nñ
2. A wKW hmSn I Ä i n i p k u I rZhpw at \ m I chpam b namäp ¶ Xn \ Nn{X § Ä, I mÀ«qWp I Ä XpS § nb h Dïm ¡ phm ³ I gn b p ¶ nñ.
3. I p«n I sf B I À j n ¡ p ¶ Xn \ pÅ s k âdp I Ä B I phm ³ I gn b m ¯ A h Ø
4.] I ðhn S{] hÀ ¯ \ £ aam b n«nñ
5. h t b m¢ º p I ÄCñ. h t b mP \ § Ä ¡ pÅ _r I ¯ m b n«pÅ] ² Xn I Ä I pdh
6. `n ¶ t i j n ¡ mÀ, I p«n I Ä F ¶ nhÀ ¡ ] ² Xn ¯ p I b psS 5% \ o ¡ nsh ¡ p ¶ psï ¦ nepw `n ¶ t i j n k u I mÀZhpw _me k u I rZhpam I phm ³ I gn b p ¶ nñ.

] cn I mc \ nÀt± i § Ä

1. 2 A ¦ ¬ hmSn I Ä \ nÀ½n ¡ p ¶ Xn \mh i yam b Ø ewhm § n ¡ p I
2. A ¦ ¬ hmSn I Ä \ nÀ½n ¡ p ¶ Xn \ pÅ] ² Xn
3.]g b HmSn« s I «nS § Ä]p \ À \ nÀ½n ¡ p I
4. F ñm A ¦ W hmSn I fnepw I ¼yq«dpw Sn.hn b pwhm § p I
5. I mem I me § fnðsshähm j sN¿p I
6. A ¦ W hmSn I Ä i n i p k u I mÀ±am ¡ p ¶ Xn \ at \ m I cam b nNn{X § Ä hc ¡ p I
7. k amÀ« A ¦ W hmSn I fm ¡ p ¶ Xn \ pÅ \ S] Sn I Ä
8. h t b mP \, _me k u I rZw, `n ¶ t i j n k u I rZ] © m b ¯ m ¡ p ¶ Xn \ pÅ \ S] Sn I Ä
9. F ñmh t b mP \ § Ä ¡ pw I «nð

Zmcn{Zy \ nÀ½mÀP \ w

F cna b qÀ {Kma] © m b ¯ p{] tZ i wXn I ¨pw {KmaoW taJe bmsW ¦ nepw]«W hð ¡ cWw \ S ¶ ps I mïn cn ¡ p I bmW. I r j n s b am{Xw B { i b n¨ D] Po h \ w \ S ¯ nh ¶ ncp ¶ P \ X. sh Åw, sh f n¨w,]mÀ¸nSw, ` £ Ww, h k {Xw F ¶ o I mcy § fnð k z b w]cym] Xañm ¯ A h Ø . \ ñ i Xam \ w P \ § Ä h b t ¡ mð]pc I Ä, Hme¸pc I Ä F ¶ nh b nemW Xma k n¨ncp ¶ X.

I mÀ j n I hr ¯ n b neqsSam{XwD] Poh \ w \ S ¯ nh ¶ ncp ¶ P \ § Ä, 1957 se t I cf k w Ø m \ cq]o I cW ¯ n \ pt i j w a ² yXncphnXmw I qdnð \ n ¶ pw I pSnt b ä I À j I Àh ¶ Xn s â ^eam b nd º Àt Xm« § Ä Dïmhp I b pw]pXn b hcpam \ taJeXpd ¡ p I b pwsN b Xp. s \ ð I r j nhn k XrXn I pd ª ph ¶ p. \ nÀ½mW taJe b nð P \ I o b m k q{X W] ² Xn {] hÀ ¯ \ § Ä ¡ pt i j wDWÀÆpïm b n. KXmKX k u I cy § Ä sa¨ s¸«Xpaqew]pXn b sXmgneh k c § Ä hÀ ² n¨p. sshZypXn,

shÅwF ¶nh F ¯ mX{]tZi § tfmhoSp I tfmCñm ¯ A h Ø bmWv 2022þ2023 hÀjw]cnt i m[n ¡ pt¼mÄ I mWp ¶ Xv

{] i \ § Ä

1. . HmSp]pc I fnð `qcn`mKhpw I me¸g ¡ wsN ¶ h bmWv.
2.]pXn b `h \ \nÀ½mW § Ä ¡ pff ^ïe`yX ¡ pdhv.
3. hoSp \nÀ½mW D] I cW § fmb I cn¦ ñv, knaâv. I ¼n, aWð F ¶nh B cw`n ¡ p ¶ Xn \pff] Ým ¯ e k u I cy § Ä I pdhv.
4. I pSpw _{io kwhn[m\ ¯ neqsSkwcw` § Ä ¡ hm bv ] I Ä \ev I p ¶ p. kwcw` § Ä XpS § p ¶ nñ.
5. sXmgnðe`yX I pdh hcp ¶ p.

]cn I mc \nÀt±i § Ä

1. `h \ ]p \ cp ² mcW ¯ n\ ap ´ nb]cnKW \
2. sXmgnðt k \ cq]n I cn ¡ p I .
3. `h \ \nÀ½mW ¯ n\v I pSpXðXp I h I bncp ¯ p I .
4. kzbwsXmgnð kwcw` § Ä B cw`n ¡ p ¶ Xn\v]cn i oe \w]n ´ pW bpw [\ k I mb hpw
5. A XnZmcn{ZÀ ¡ ssat{ I m¹m \p I Ä
6. A KXnc I nXt I cfw] ² Xn ¡ v I qSpXðXp I amänh bv ¡ p I .

h \nXm kzbwsXmgnð kwcw` § Ä

]m« I rj n, P \ I ob t I m«ð,] i phfÀ ¯ ð, B ShfÀ ¯ ð, t] ¸À _mKv \nÀ½mWw, ssSednwKv bqWnäv, t I ¡ v \nÀ½mWw, I mâo³ B ³ Uv I mädnwKv, km ´ z\w hfïnbÀ, XpS § nhnhn[§ fmb h \nXm kzbwsXmgnð kwcw` § Ä {] hÀ ¯ n ¡ p ¶ p.

I pSpw _{io P \ I ob t I m«ð

hni ¸c I nXw] ² XnbpsS `mKamb n \S¸nem ¡ p ¶ I pSpw _{io kwcw`] ² Xn bm b I pSpw _{io P \ I ob t I m«ð kaq I ¯ nðXpÑam b hcpam \ ¯ nðPnhn ¡ p ¶ km[mcW ¡ mcmb P \ § Ä ¡ v \ymbamb \nc ¡ nð ` £ W ¯ n\p B { i bn ¡ mhp ¶ Hcp Ønc w kwhn[m \ amWv. ]ehn[ PohnX km I Ncy § fmðHäs¸«p I gnbp ¶ hÀ ¡ v kuP \y ` £ aw e`yam ¡ p I F ¶ e £ yt ¯ msS{] hÀ ¯ \w B cw`n¨ I pSpw _{io P \ I ob t I m«ðaptJ \ {] Xnamkw i cm i cn 4500 apXð 5000 hsc D¨` £ Ww hnX cWwsN¿p ¶ p.

B { i b] ² Xn/ A KXnc I nXt I cfw

B{ib]²Xn/AKXnc lnXtlcfw]²Xn {]lmcwkaql ¯nsâ GähpwASn¯«nð lnS¡p¶ \ncmew_cmb lpSpw_§sf 2005 apXð kwc£n¨t]mcp¶p. \nehnðCu]²Xn {]lmcw 172 lpSpw_§Ä¡ AKXnc lnXtlcfw]²Xn{]lmcw DÅ tkh\w \ðlp¶p.

<u>**alm ßKm Ô ntZiob {KmaoWsXmgnepd¸]²Xn**</u>

MGNREGS \nbaambn h¶bpS³ Xs¶ l®{¼ {Kma]©mb¯nð AXns â{]hÀ¯\w XpS§nbncp¶p. tl{µ kwØm\ kÀ¡mcpsS Cu kwbpà]²Xn Zmcn{Zy \nÀ½mÀP\ cwK¯ hen bamäamWpïm¡nbX. lmÀjnl taJebnsesXmgnemñmbva{]mbambhsclqen¸Wn¡hnfn¡m¯ ØnXnF¶nh {KmaoWtaJebnð km¼¯nl {]i\§Ä Dïm¡nb lmeL«¯nemW]²Xn B cw`n¨X. MGNREGS am\ZÞ §Ä]eXpwtlcf¯n\ A\ptbmPyañm¯Xmbn«pï. Fs´ms¡ {]i\§fpw \yq\Xlfpapsï¦nepwtlmSn¡ W¡n\p cq] sXmgnemfnlfpsSthX\ambnF¯plbpïmbn.
sXmgnepd¸p]²XnbnðHmtcmhÀjhpwcPnÌÀsNbXhcpsSF®w, thX\ambne`n¨ Xpl ,sXmgnð Zn\§Ä F¶nhXmsg ]«nls¸Sp¯nbncn¡p¶p. lmÀjnl taJebnepw ]Ým¯etaJebnepwDïmb t\«§Ä hfschepXmW. ]©mb¯ ¹m³ ^ï ]cnanXamb kmlNcy¯nð \nch[nbmbCShgnlÄ, sNdnb a¬]mXlÄ, sslt¯mSplfpsSkwc£Ww, sse^ ]²Xnbnð `h\ \nÀ½mW¯n\pÅ 90 sXmgnð Zn\§Ä F¶o]²XnlÄ {Kma]©mb¯{]tZi¯lmWmhp¶XmW. Zmcn{Zy \nÀ½mÀP\ cwK¯Cu]²Xn hfschenb]¦ hln¨n«pï.

<u>**]«nlPmXn**</u>

FcnabqÀ
{Kma]©mb¯nðhnhn[hmÀUplfnðtlmf\nhmknlfmbpwktª§fmbpwHäs¸« hoSplfnepambn]«nlPmXnlpSpw_§Ä Xmakn¡p¶p. {][m\ambn sNdpa³,]mW³, a®m³, lpdh³, lhd,]dbÀ, sUw_³, Nlnenb³ kapZmb§fnðs¸«hcmWpÅX.]gblme§fnðChÀ]c¼cmKX sXmgnep lfnð GÀs¸«ph¶ncp¶p.

1. sNdpa³ þ lmÀjnlhr¯n
2. a®m³ þAe¡psXmgnð
3.]mW³ þ _mÀ_À
4. lhd þ Cuä]c¼ s\ b¯
5. sUw_³ þ arK§fpsShfÀ¯ð

6. \mbmSn I Ä þ]m¼p]nSp¯w, `n£mS\w
7. N¡nen b³ þ sNcp¸p \nÀ½mWw \¶m¡ð

hÀ® hnthN\ hpwPmXn k{¼Zmb hpw Pòn¯ hpws I mSp I p¯nhmgp¶ A¡me¯ sXm«p I qSmbabpwXðn¡qSmbabpw \ne\n¶ncp¶p. arK§Ät]mIp¶ hgnbnð ¡qSnt¸mepw Cu kapZmb§fnse P\§Ä¡ \S¡m³ t]mepw k zmX{´yapïmbncp¶nñ.]ptcmKa\ {]Øm\§fpsSbpw t\XrXz¯nð \nch[n t]mcm«§ÄPmXnta[mhnXz¯ns \XncmbnFcnabqÀ{Kma]©mb¯nepw \S¶ncp¶p.

`q]cnjI cW \nbahpwhnZym`ymk kw_Ô \nbahpw \S¸mbn. P\§Ä t_m[hmòmcmbn. \nch[n]²Xn{]hÀ¯\§Ä kzmX{´m\´cwt I cf¯nð \S¸mbn. P\IobmkqfXW]²Xn \½psS]²Xnbmbn¯pS§n.]«nI PmXn¡mÀ¡pÅ]²Xn XpI bpsS 40 % hsc{]tXyI]ïmbn {XnXe]©mb¯pIÄ¡ A\phZn¡s¸«pXpS§n.

25 hÀj§Ä]n¶nSpt¼mÄ h¶]ptcmKXn Hcp XmcXay]T\¯n\ hnt[bam¡nbmð a\Êem I p¶ XmWXð^eambn]«nI PmXnkt¦X§fnðsshZypXn, shÅw, tdmUF ¶nh 90%]cnI cn¨p. kt¦X§fnð \n¶pwamdnXmakn¡p¶ Xn\pÅXme]cyhpwI qSnh ¶p. Hmtcmt I mf \nbnepapÅ hnSp I Ä,]Ým¯ekuIcy§ÄF¶nh hÀ²n¨ph¶Xmbn ImWmw. km£cXbnðhfscDbÀ¶p \ne¡phm³ {]m]Xcmbn. hnZym`ymk]cambnD¶Xnbnse¯nsb¦nepwkÀ¡mÀ Pnh\¡mÀ, kzI mcyØm]\§fnse Pnh\¡mÀXpS§nbhÀ]«nI PmXn¡mcnð I pdhmWv.

{]iv\§Ä

1. hmktbmKyañm¯ hoSp I Ä
2. hr¯nbpwshSn¸papÅtSmbseäpI fpsSA`mhw
3.]²Xn¸Ww D]tbmKs¸Sp¯n]pXnb hoSp I fpsS \nÀ½mWw]qÀ¯nbm¡m³]äm¯ Ah Ø
4.]T\ \nehmcwDbÀ¯p¶ Xn\ t I m¨n§ skâÀCñ
5. hn Ú m³ hmSn I ÄCñ
6. sXmgneh kc§ÄCñ
7. hoSp I fnse I pfnapdn I Ä, A Sp¡ f F ¶nh bnse aen\Pew]pdt¯ ¡ Hgp I p¶p. s I mXp I ¡ eyw hÀ²n¡p¶p.
8. `h\ \nÀ½mW¯n\ ØewCñ.

]cnI mc§Ä

1. hmktbmKyambHmSn« hoSp I Ä]p\cp ² mcWw
2. hmktbmKyañm ¯ FñmhoSp I fpw BÀ.kn B ¡ p I
3. ipNnXz I ¡ qkp I Ä \nÀ½n ¡ p I bpw]p\cp ² cn ¡ p I bpw sN¿p I
4. a®ı Pe kwc £ W] ² Xn I Ä B cw`n ¡ p I
5. tkm ¡ ı]oä \nÀ½n ¡ p ¶ Xn\ı [\ k I mbw
6. I pSpw_{ i o {] hÀ ¯ \ § fpsShym] \w sXmgnð kwcw` § Ä ¡ ık I mbw
7. hnZym`ym k \nehmcwDbÀ ¯ p ¶ Xn\pÅ] ² Xn
8.]T\apdn I Ä \nÀ½n ¡ p I
9.]Tt\m] I cW § fpsShnXcWw
10. DbÀ ¶]T\w \S ¯ p ¶ hnZymÀ ° n I Ä ¡ ıem]ıtSm¸ı
11. `h \ \nÀ½mW ¯ n\ı Øewhm § p ¶ Xn\pÅ] ² Xn
12. D]Poh \amÀ¤wDd¸ıhcp ¯ p ¶ Xn\ı]cn i oe\ tI{µ § fpw]cn i oe\w t\Snb hÀ ¡ ıASnØm\ kuI cy § fpwD] I cW § fpwaäık À ¡ mÀh I p¸pwØm] \ § fpwk I I cW kwL § f pambnk I I cn¨ıhn]Wnbpw I sï ¯ n \ð I p I .
13. D ¶ X]T\w \S ¯ nhcp ¶ hnZymÀ ° n I Ä ¡ ı]n.F kı.kn t I m¨n§ı, I ¼yq«À]cn i oe\w F ¶ nh \ð I n B h i yambkm[\ kma{Kn I Ä A \phZn ¡ p I .
14.]c¼cmKX sXmgnð]n ³ XpScp ¶ hÀ ¡ ı AhcpsS B h i ym\pkcWwASnØm\ kuI cy § Ä, km[\ kma{Kn I Ä A \phZn ¡ p I .

hnZym`ymkw,Ie,I mbnIw. kwkıImcw

F cnabqÀ {Kma] ©mb ¯ nðhfschÀj § Ä ¡ p ap¼p Xs ¶ kmwkı I mcn I hpwhnZym`ymk ]chpambnap ¶ n«p \n ¶ ncp ¶ p. ]pcmX \ I e I fmb I WymÀ I fn, (aea ¡ fn) ,s]mdm«p I fnF ¶ nh ¡ {]Npc{]Nmcwe`n¨ncp ¶ p. hfsc]ïpapXð ¡ pXs ¶ F cnabqÀ I p½m«n hfsc B tL j t ¯ msS \S ¯ nh ¶ ncp ¶ p.

25 hÀjw ap¼p Dïmbncp ¶ hnZym`ymk]cambAhØ bñC ¶ pffXı,]gbhnI k \tcJXmcXays¸Sp ¯ n]cnbtimZn¨mð a\ Êıem ¡ p ¶ XmWı.

hnZy`ymktaJe t\cnSp ¶ {] i ı\ § Ä

.

1.] Ým ¯ ekuI cy § Ähn]peamt ¡ ïXmWı.

2.D¨ ¡ ª n]m I wsN¿p ¶ Xn\pw ` £ Ww I gn ¡ p ¶ Xn\papffhr ¯ nbpwshSn¸papff Øekuı cy ¯ nsâ I pdhı.

3. \ho\ § fmb ASp ¡ f bpw. ssU \n§ı I mfp I fpwCñ.

4.tSmbeäp I Ä hr ¯ nbmbnkp£ n ¡ p ¶ Xn\papff{] bmk § Ä

5.s]mXpP\ § fpsSCw¥ojìhnZym`ymkt¯ mSpff {`aw

6. kzm{i b Øm] \ § tfmSpff P\ § fpsSXme¶] cyhpw A hnsS bmWì. \ñhnZym`ymkwe`n¡ qF ¶mWìhfÀ¶phcp¶ P\ § fpsS I mgìN¸mS¶

7.s]mXphnZym`ymk ¯ ns â hym]ìXnbpwKpW \nehmchpwsa¨s¸«n«psï¦nepwkmt¦XnI hpw imk{Xob hpamb ImgìN¸mSìCñ.

8 kÀ¡mÀ \n_ Ô \ IÄ¡ \pkcn¨pff ¢mkpapdnIfpsShnkìXoÀ®wCñm¯ hnZymeb § Ä

9. BÀSìkì BâìkbµkìtImtfPìkmt¦XnIØm]\ § Ä,]mcmsaUn¡ðØm]\ § Ä

10. hmb\mime IÄ, ¢ºpIÄF ¶nhapS¡wIpSmsX{]hÀ¯n¡p¶Xn\papffkwL § fpsS km¼¯nI {]iì\ § Ä

11. IemImbnIcwK¯nB hiywthïD]IcW § Äe`yX¡pdhì

12. \o´ð¡pfwCñ.

13. Fñm hnZymeb § fnepw B hiy¯n\pffIfnØewCñm¯ A hØ

14.]pcmX\hpw{]tbmP\{]Zhpamb \mSµ IeIÄ.]cnt]mjn¸n¡p¶Xn\pff B imµamÀ(A ²ym]IÀ)

15. Imbn I]cnioe\w \S¯p¶Xn\ì]cnioeIµ Cñ.

16. FñmhnZymeb § Ä¡pwkìIqÄhmI \ § Ä Cñ.

<u>]cnImc § Ä</u>

1. FñmhnZymeb § fpwsI«nS § fpw]cnjìIcn¡pI.
2. apgphµ ¢mkìapdnIfpwkìamÀ«m¡pI ¶ Xn\pff \S]SnIÄ
3. FñmØm]\ § fnepwhr¯nbpwshSn¸papffiuNmeb § Ä \nÀ½n¡pI.
4. \ñASp¡ fI fpsS \nÀ½mWw.
5. FñmhnZymeb § fnepw ImbnIm²ym]Isc \nban¡pI.
6. Iñn¦e¸mSw]©mb¯pIfpw]p¡pg¡pfwF ¶nh \o´ð]cnioe\¯n\pffIpf§fm¡namäpI.
7. ssIkìIpfpIÄ, IbÀsk¡âdnkìIqfpIÄF ¶nhnS§fnð \m]ìInµ shµkn§ì bqWnäXpS§pI.

<u>km£cXm{]hÀ¯\w</u>

C´ybì¡ìkzmX{´ywe`n¨ tijw]cnt im[n¡ s¸Spt¼mÄ 36 tImSn P\kwJybpwkm£cX 30% BbnGcp¶p. Fgp¯pwhmb\bpwAdnbm¯ P\XbpÅcmPywhnI k\ {]{Inb bnð]nt¶m¡amIpsa¶

h k XpX G h cpw A wKo I cn ¡ p ¶ XpamW.
kmÀh{Xn I hpw k uP \yhpam b{]mYan I hnZym`ym k w `cW L S \ Dd¸p\ en I p ¶ p.
hnZyme b § Ä Øm]n¨ps I mïp P\ § sf km £ ccm ¡ phm ³ henb
]cn{ i aamW C ´ ycmPy ¯ \ S ¶ X. 75 hÀ j w]n ¶ nSpt¼mgpw
C ´ ymcmPy ¯ ns â km £ cX i Xam \ w 56 I pdhmW.
F ¶ mðt I cfwh f sct b sdapt ¶ m«pt]m b n«pïv. h f s c ap¼ Xs ¶ t I c f {i ² ime
{] Øm\ ¯ ns â `mKam bn km £ cX{] Øm\ w XpS § nbncp ¶ p. A Xn\ p t \ XrXzw
\ e I n b {i o.]n. F ³.]Wn ¡ À \ ð I n b t k h \ w hneaXn ¡ m\ mhm ¯ XmW. 1989
ðt I c f ¯ nse _r I ¯ m b km £ cX{] Øm\ w t I c f kÀ ¡ mÀ B cw`n¨p.
A Xphgnt I c f ¯ nð 91% km £ cX ss I hcn ¡ m ³ I gn ª p.

B tcmKyw

I pSpw _ mtcmKyt I {µw þ {] hÀ ¯ \ § Ä

1. F ñmZn h k hpw I me ¯ 9 aWnapXðssh I pt ¶ cw 6 aWnhsct k h \ w e`n ¡ p ¶ p.
2. i cm i cn 100ð]cwtcmKn I ÄNn I n Õ t XSns b ¯ p ¶ p.
3. F ñmsNmÆmgN b pw F ³ kn Un ¢n\ n ¡
4. F ñm _p [\ mgN fnepw I p«n I Ä ¡ tcmK{] Xntcm [I p ¯ nsh b]
5. Pn hnXs s i entcmKNn I n Õ
6. et _md«dn k u I cyw
7. k uP \ y acp ¶ p I Ä \ ð I ð
8. F ñmXn ¦ fmgN b pwKÀ`nWn I Ä ¡ pf f]cnNc Ww
9. F ñmhymgmgN b pwt]m Ì t I mhnU ¢n \ n ¡
10. t I mhnUhm I kn t \ j ³

k º s k âdp I Ä{] hÀ ¯ \ w

1. tcmK{] Xntcm [I p ¯ nsh b ¸p I Ä
2. saUn ¡ ð I ym¼p I Ä
3. F ³ kn Un ¢n\ n ¡ þ F ñmhymgmgN b pw
4. KÀ` I me]cnNc Ww
5. \m j Wðs I ð ¯ t{]m{Kmw \ S ¯ n¸p I Ä
6.] I À¨ hym[n \ nb{ ´ Ww

B i thmfïn b ÀamÀ{] hÀ ¯ \ § Ä

\ ne hnð 24 B i m thmfïn b ÀamÀDïv

1. tcmK{] Xntcm [I p ¯ nh b]n \ pf f tcmKn I sf/ I p«n I sf I sï ¯ ð
2. KÀ` I meNn I n Õ B h i yapf f hsc A dn b n ¡ ð

3.] I À¨ hym [n \ n b { ´ Ww ^oðUXe ¯ nð
4. F ³ kn Un {] hÀ ¯ \ § Ä
5. \ m j Wðs I ð ¯ t{] m{Kmw ^oðUXe ¯ nð \ S ¯ n¸

]mentbänh]cnNcWw

F cna b qÀ {Kma] © m b ¯ Hmt cmhÀ j hpw 6e £ wcq] hoXwkm ´ z\ Nn I n Õ ¡ m b namänsh ¡ mdpï. I nS¸ptcmKn I s f k µÀ i n ¡ p I bpwkm ´ z\ Nn I n Õ \ S ¯ nhcp ¶ pï. acp ¶ p I Ä t cmKn] cnNcWw, F bÀs _ U, hm«Às _ U, hm ¡ dp I Ä , I t½mU sN b À, hoðsN b À, F ¶ nh B h i yapf f hÀ ¡ \ e I p ¶ pï. I nS¸ptcmKn I Ä ¡ i mcocn I hpw am\ kn I hpamb B i zm k ¯ n\ ] ² Xn {] t b mP \ s ¸Sp ¶ p. CXn\ k ¶ ² {] hÀ ¯ I cpsSt k h \ hpwe`n¨ phcp ¶ p.

t I mhnU {] Xntcm [{] hÀ ¯ \ w

Un. kn. kn {] hÀ ¯ n¨ ncp ¶ p. s k I SÀaPn k t{SäamcpsS b pw F ¨ s F amcpsS b pwtaðt \ m« ¯ ne t I mw I zmdss â ³ ^e{] Zam b n \ S¸nem ¡ n. B i hÀ ¡ ÀamÀ, B À B À Sn shmfïn b ÀamÀ F ¶ nhÀ k XpXyÀ I amwhn [w {] Xntcm [{] hÀ ¯ \ § Ä \ S ¯ nhcp ¶ p. D] I cW § Ä, acp ¶ p I Ä]Ä kHm I knaoäÀ F ¶ nh \ e I n. {] Xntcm [acp ¶ p I Ä hoSp I fnse ¯ n¨ p \ e I n. apXnÀ ¶ hcpsShm I knt \ j ³ 90 i Xam\ w I uamc{] m b ¡ mcpsS 75 i Xam\ w] qÀ ¯ n b m b n.

s]mXp B h i y § Ä

1. B i p]{Xn amen\y § Ä k q £ n ¡ m \ pw CXCtaPnte ¡ s s I amdp ¶ Xn\ m b n]n F ¨ kns I «nS ¯ n\ p]pd ¯ Hcp apdn B h i yamW.

2.t I mhnUpw A Xpt]mepf f] I À¨ hym [n I fpwHgnhm ¡ p ¶ Xn\ m b ns]mXpP \ ¯ ns âD] t b mK ¯ nte ¡ m b nPee`yX t b mSp I qSn b cïphm j t _ kn\ p I Ä Ø m]n ¡ Ww.

.

.

B bpÀt hZ Un k s] ³ kdn

HmtcmZnh k hpw i cm i cn 100 t] cnð I pSpXðtcmKn I ÄNn I n Õ s ¡ ¯ p ¶ p. c à k½À±w, {] ta I w, Pzcw i zmkw I mkwk Ô ohmXw, I pSo{K I wXpS § n b{] [m\ tcmK § Ä ¡ Nn I n Õ m \ e I p ¶ p.

HmtcmhÀ j hpw {Kma] © m b ¯ nð \ n ¶ pwacp ¶ p I Ä hm § phm ³ Xp I A \ phZn ¡ mdpï. 2021þ2022 hÀ j w 3e £ w cp] A \ phZn¨ n«pï.

t I mhnU 19 Nn I n Õ

1. I zmdss â ³ A arXw] ² X

2. I mäKd F t I mh U N I Õ (t` j Pw)

3.t I mh Um \ ´ c N I Õ ( ]p \ ÀP \)

4.t I mh U] I À¨ hym [{] X tcm [w (k z Øw, kp [m b j w)

5.t I mh U tcmK I Ä ¡ {] X tcm [acp ¶ p I Ä

6. I cWw] ² X þ k I qÄ I p« I Ä ¡ m bpf f t I mh U{] X tcm [N I Õ

7. A cpWa] ² X (A \ a b{] X tcm [{] hÀ ¯ \ w)

t I ma t b m U k s] ³ kd

{] [m \ tcmK § Ä þ N I Õ I Ä

A eÀP, B k Xa, i zmk t I m i kw_ Ô am b tcmK § Ä, ssa{K ³ , XethZ \, A k U ä,aqe ¡ pcp, ssXtdm b U tcmK § Ä, k{X I fpsStcmK § Ä,] I À¨ hym [I Ä, X z ¡ tcmK § Ä, {] ta I w, c à a k ½À±w

\ ch [b m b t _m [hð ¡ cW ¢mkp I Ä \S ¯ hcp ¶ p.

I cpXtemsSapt ¶m«

2021 se \ hw_À 25 apXð k I qÄ I p« I Ä ¡ pf f t I ma t b m{] X tcm [acp ¶ hXcW ¯ \ m b kw Øm \ kÀ ¡ mds â I cpX temsSapt ¶ m«] ² X \ S¸m ¡ hcp ¶ p. U k s] ³ kd ¡ B h i yam b acp ¶ p I Ähm § p ¶ X \ I ®{¼ {Kma] © m b ¯ ^ïe` ¨ phcp ¶ p.

t I mh U 19

t I mh U{] X tcm [{] hÀ ¯ \ ¯ s â `mKam b Øm] \ ¯ ð \ ¶ pw{] X tcm [acp ¶ p I Ä h X cWw \ S ¯ .

I pS s h f fw

k aXe § fpw I p ¶ ³ sNc hp I fpw {Kma] © m b ¯ p{] tZ i w300 s k â a ä d tesd ag s] ¿ p ¶ Ø eamW. XpemhÀ j w A h k m \ ¡ p ¶ \ hw_cam k ¯ \ t i j wXmcXtay\ ag e` ¡ mdñ. i cm i c 5 am k ¡ mewt h \ e ¡ mew A \ p`s ¸«phcp ¶ p.

X \ Xp I pSns h f f] ² Xn I Ä FñmXs ¶ I pgð I nWdp I sf B { i bn¨mWl \S ¡ p ¶ Xl. s]mXpsh \½psS {Kma] © m b ¯ p{] tZ i ¯ l A § n § m bn«pf f sNdn b{] i l \ § sfmgn¨mðKpcpX cam b I pSns h f f{] i l \w Csñ ¶ pXs ¶]d b mhp ¶ XmWl.

{] i l \ § Ä

1. I rXyXt b msS b pf f KpWt`m à r k anXn I fpsS{] hÀ ¯ \ anñm b a
2. F ñmt{ k mX Êp I fpw I pgð I nWdp I fpamWl.
   A h b nset{ k mX Ês] s« ¶ lCñmXmhp I .
3. I pSns h f f{] i l \w G Xmï] cn I cn ¡ s¸«t XmsS I pSns h f fZpcp] t b mKwsN¿ð.
4. s \ðh b ep I fpw, X ®nÀ ¯ S § fpw \n I ¯ p ¶ A h Ø
5. I pgð I nWdp I fnðsh f fe`yX I pd b p ¶ Xpapew] ¼n § l hnt [b am I p ¶ nñ.
6. I pgð I nWÀ]p \ cp ² mcWw, tamt«mÀdn¸ bÀXpS § n b h b psS KpWt`m à r k anXn I Ä ¡ lh I n ¡ m \ mhp ¶ nñ.

hn I k \ ]cn I mc § Ä

1. X ®nÀ ¯ Skwc £ W \n b aw I Àì \ am b n \S¸m ¡ p I
2. Pew F ¯ m ¯ {] tZ i § fnð]pXn b] ² Xn I Ä G säSp ¡ p I
3. ¹w_À, Ce I {Sn j ³ XpS § n b h cpsS {Kp¸Dïm ¡ p I
4. B I k an I Nnehp I Ä ¡ pf f hen b Xp I I ÄKpWt`m à r k anXn I Ä ¡ l A \ phZn ¡ p I .

i pNnXzw

] © m b ¯ ncmPl \n b a \ p k cn¨ l i pNnXz]cn]me \w, amen\ y k w k l I cWw {Kma] © m b ¯ p I fpsSNpaXe b nehcp ¶ Xm I p ¶ p. P\ I n b p k q{X W] ² Xn XpS § p ¶ Xn \ l ap ³] l {KmanW taJe b m b F cna b qcnðhym] I am b hym]mc Ø m] \ § tfm A § mSn I tfmDïm b ncp ¶ n ñ. A Xns I mïpXs ¶ A § mSn amen\ y § Ä I pdhm b ncp ¶ p.]«W § fnte Xpt]mse amen\ y k w k l I cWat I {µ § Ä B h i yam b ncp ¶ nñ. F ¶ mðhym]mct I {µ § Ä hÀ ² n¨ p h ¶ pXpS § n. ap¼l A ssPhamen\ y § Ähfsc I pdhm b ncp ¶ p. ¹m Ì n ¡ l D] t b mKw { I amXnXam b n hÀ ² n¨p. P\ § Ä D] t b mKw I gn ª ¹m Ì n ¡ l I mcn_mKp I Ä XpS § n b h A e £ yam b nhens¨dn ª pwaäpwDïm ¡ p ¶ {] i l \ § Ä hfscKpcpX cam b nXpScp I b mWl. A ssPhamen\ y § Ä \n ¡ wsN b lXdnss k ¢n § l \S ¯ p I {] b m k I cam b {] hr ¯ n b mWl. _ I pP\ § fpsS]cn]qÀ®]n´ pW A \ nhmcyamWl.

¹m Ì n ¡ l amen\ y § Ä \n ¡ wsN b lX k w`cn ¡ p I b pwdnss k ¢nw § n\ m b n \ el I p I b pwsN¿p ¶ {]{ I n b ¡ lXpS ¡ w I pdn¨ncp ¶ p. 18hmÀUp I fnse b pw I pSpw_{ i n {] hÀ ¯ I scDÄs¸Sp ¯ n I cnX I À½t k \ ¡ l cp]w \ el I n. hnSp I fnel \n ¶ pw ¹m k än ¡ l amen\ y § fl t i J cnt¨ saäncn b ð I f £ ³ s k âdnðF ¯ n¨ps I mïcn ¡ p I b mWl. kÀ ¡ mÀ \nÀt± i a \ p k cn¨ lhnSp I Ä ¡ l 30 cp] b pwhym]mc Ø m] \ § Ä ¡ l 100

cp] bpwhoXwbqkÀ^o \nÝ bn¨n«pï. Cu kwhn[m\w \S¸nem¡pt¼mÄ sNdnbtXmXnð P\§fpsS \nÊ lcWhpwDïm Ip¶pï..

1996 þ1997 Ime L«¯nð `pcn`mKwhoSpIfnepwipNnXzI ¡pkpIÄDïmbncp¶nñ. 25 hÀj¯n\pti jw]cnt im[n¡pt¼mÄ shfnbnSaeap{X hnkÀP\w]qÀ®ambnamdnb XmbnImWmhp¶ XmW. \½psS {Kma] ©mb¯nðtSmbneäCñm¯ hoSpIÄCsñ¶ \nÊwibw]dbmhp¶ XmW.]pXnb hoSpIfpambn _Ôs¸« tSmbneä B hiyambnhcp¶pw.]gb tSmbmeä]p\cp±oIcnt¡ïXns â B hiyIXbpï. 1996þ1997 tSmbeä \nÀ½mW¯n\ 2000 cp] bmWk º knUnbmbn \eInbncn¡p¶X. Ct¸mÄ kzÑ`mcXanjsâ bpwIqSnk ImSt¯msS 15400 cp]]pXnb tSmbeän\pw 5000 cp] hoXwsdt{S^näM(]p\cp²mcWw) \eInhcp¶pï. Ign ª Ime§fnðtSmbneäp \nÀ½mWhpambn \eInb Xnsâ]«nItNÀ¡p¶p.

hmXI iaim\w.

F cna bqÀ {Kma] ©mb¯nðKymk {Inatämdnbw]qÀ¯nbmbnhcp¶p.

.

{] i \§Ä

2. hoSpIfnse ipNnXztSmbneäpIfpsSIme¸g¡wapeapffhr¯nbnñmbna
3. hnZymeb §ÄØm]\§Ä F¶nhbnð]cnkchpwtSmbneähr¯nbm¡p¶ Xn\ Poh\¡mcpsSIpdh
4. AssPh amen\y§fmb ¹mÌn¡, Ip¸nIÄ,sNcp¸pIÄ,CeIt{SmWnI amen\y§ÄF¶nh Ae£yambntdmUcnInð \nt£]n¡p¶ P\§fpsS{]hWX
5. IcnXIÀ½tk\¡P\§fnð \n¶pff]n´pW ¡pdh.

]cnImc\nÀt±i§Ä

1. tSmbneä]p\cp²mcW]²XnIÄ
2. Øm]\§fnðkzo¸ÀX kXnI krjSn¡pI
3. hym]Iambnt_m[he¡cW]²XnIÄ
4. \nÀºÔnXhpwIÀi\hpamb ¹mÌn¡ \ntcm[\w
5. bqkÀ^o \nÀ_ÔnXam¡pI
6.]pXnb FwknF^ \nÀ½mWw

s]mXpacma ¯ (KXmKXw)

F cna b qÀ {Kma] © m b ¯ nð P \ I o b m k q{X W] ² Xn \ S¸m ¡ p ¶ Xn \p ap¼pÅ tdmUp I fpsS A h Ø]cnXm] I cam bncp ¶ p. PWD tdmUp I ÄHgnhm ¡ n b mð Smdn« tdmUp I ÄDïm bncp ¶ nñ. P \ I o b m k q{X W] ² Xn B cw`n ¡ p I b pw 9þ#m#w ] ² Xn \ ½psS ] ² Xn b m b n amdp I b pwsN b Xp. ] ² Xn Xp I b psS 40% hsc {XnXe ] © m b ¯ p I Ä ¡ ss I amdn ¡ n«n. ¹m ³ ^ïn s â 30% hsc b pÅ Xp I b pw [ \ I mcy I ½o j ³ A hmÀUpXp I I fpw I q«nt ¨À ¯ P \m`nem j w] cnKWn¨ Hmtcm km¼ ¯ n I hÀ j hpws]mXpacma ¯ nsetdmUp I fpsS \nÀ½mWw \S ¯ nh ¶ p. B Zy L« ¯ nð {Kma] © m b ¯ p I Ä ¡ F ³ Pn \ o b dn § hn`mKw Dïm b ncp ¶ nñ. Xme I men I am b n F ³ Pn \ o b Àamsc \ n b an ¡ p I b m b ncp ¶ p. ]n ¶ oS LSGDhn`mKw] © m b ¯ p I fpsS `mKam b n. {Kma] © m b ¯ nð Gähpw I qSpXð ] ² Xn I Ä \S ¯ p ¶ X LSGDhn`mKamW.

P \ I o b m k q{X W] ² Xn b psS {]mcw` L« ¯ nð ] ² Xncq]o I cW hpw A wKo I mc hpwh f scssh I nam{XamWe`n¨ncp ¶ X. B LEC b pw B LTC b pw]cnt i m[n¨mW Hmtcm] ² Xn \S¸m ¡ nh ¶ X.]nð ¡ me ¯ B LEC b pw B LTC b pw \nÀ ¯ em ¡ n I ¼yq«Àhð ¡ cWw XzcnXKXn b nem b n. s{]mP I Sshän § kn Ì w \neh nð h ¶ p. I ptdt b sd kmt ¦ Xn I {] i \ § Ä Hgnhm b n ¡ n«n s b ¦ nepw Ct¸mgpw]ehn[{] i \ § fpw Cu taJe t \ cnSp ¶ pï.

Fs ´ ñmw \yq \ X I fpsï ¦ nepw 25 hÀ j s ¯] ² Xn {] hÀ ¯ \ § Ä ¡ pt i j w]cnt i m[n ¡ pt¼mÄ Dïm b t \« § Ä hnhcWmXoXamW.] Ým ¯ eku I cy § fpsShn I k \w F ñmtaJe I fpwhn I k \ ¯ n\pX I p ¶ XmW.

{] i \ § Ä

1. Hcp tdmU]qÀ ¯ o I cW ¯ n\mh i yam b apgph ³ ^ïpwe`yam I p ¶ nñ.
2. L«w L«am b pÅ tdmU \nÀ½mWw
3. SmÀ tdmUp I fpsS F ®w I qSn b t XmSp I qSnsa b n â \ ³ k n s â B h i y I X I qSnh cp ¶ p.
4. Ct¸mgpw _m ¡ nh cp ¶ a¬]mX I ÄCShgn I Ä
5.]pXn b tdmUp \nÀ½mW ¯ n\ Xp I I sï ¯ phm ³ I gnb m ¯ A h Ø
6. [\ I mcy I ½o j ³ A hmÀU Xp I D]t b mKn¨p \S ¯ p ¶] ² Xn I Ä ¡ pÅ D]m [n I Ä tdmUp \nÀ½mW ¯ n\ D]t b mKn ¡ phm ³]äm ¯ A h Ø

7. HmtcmhÀ j hpwC F C B \p]mXn I am bnXp I hÀ ² n ¡ p ¶ Xn \p] I cw I pd ª phcp ¶ p.

]cn I mc \nÀt± i § Ä

1. Hmtcm] ² Xn ¡ pw B h i yam b Xp I X ³ hÀ j w apgph \m bn \o ¡ nsh ¡ p I
2. apgph ³ CShgn I fpw, a¬]mX I fpw k © mct b mKyam ¡ p I
3. SmÀtdmUp I Ä ¡ ss{U t \ P \nÀ½n ¡ p I
4.] ² Xn ¯ p I bnð \n ¶ pw]pXnb tdmUp \nÀ½mW ¯ n\ h I I sï ¯ p I
5. kab _ Ô nXamb] ² Xn cq]o I cWw

DuÀ Ö w

] © m b ¯ p{] tZ i s ¯ hoSn I fnð]mN I mh i y ¯ n\ ]qÀ®am b pwhnd I mWD] t b mKn¨ph ¶ ncp ¶ X.hnd I [mcmfam b ne`yam b ncp ¶ p. Npcp § nb t XmXnð as ® ® b pwD] t b mKn¨ncp ¶ p.]n ¶ oS k u I cy{] Zam b hn [¯ nð]mN I hmX I w (F ð]nPn) D] t b mKn¨pXpS § n. 99 i Xmam \w hoSp I fnepw]mN I hmX I § fpwKym k A Sp¸ I fpwapï. hnd I pwC t ¸mÄD] t b mKn¨ph cp ¶ pï.]mN I hmX I ¯ ns â { I amXoXamb hnehÀ ² \ P\ § fpsSPohnXs ¨ehns \ kmcam bn _m [n ¡ p ¶ pï. ss I I mcywsN¿p ¶ Xn\ F fp¸hpwhoSp I Ä]p I]nSn ¡ mXncn ¡ phm \pw k I m bn ¡ p ¶ XmW.

1997þ1998 hn I k \ tc J b nðDuÀ Ö hpam bn _ Ô s¸« \nch [n I mcy § Ä{] Xn]mZn ¡ s¸«ncn ¡ p ¶ p. A h ¡ kaqeam b amäwh ¶ ncn ¡ p ¶ p. k ¼ ¶ t \m Zcn{Zt \m hyXym k amñms X]pXnb kwhn [m\ § Ä D] t b mKs¸Sp ¯ nhcp ¶ p.

2022 hÀ j w]cnt i m[\ ¡ hnt [b am ¡ pt¼mÄ 100 i Xam \w hoSp I fpwsshZypXn I cn¨p«Xm bn ¡ mWmw, sshZypXnF ¯ m ¯ Hcp {] tZ i hpw {Kma] © m b ¯ nðCñ. sshZypXnCñmsXPohn ¡ m \ ]äm ¯ A h Ø b mW. PohnX ¯ nð `mKam b nCe I {Sn k nänamdn b ncn ¡ p ¶ pw

25 hÀ j w ap¼pff hn I k \ tc J b nðsshZypXnF ¯ m ¯ {] tZ i § Ä, {Sm ³ k t^mÀadp I Ä Ø m]nt ¡ ï Ø e § ÄXpS § nb I mcy § Ähn i Zn I cn¨ncn ¡ p ¶ p. Ct¸mÄ A X{] k à am b ncn ¡ p I b mW

{Kma] © m b ¯ nðsshZypXnF ¯ p ¶ Xn\ ap ³]pXs ¶ hgnhnf ¡ p I ÄDïm b ncp ¶ p. ac ¯ pWns âap I fnð ¥m k I pU LSn¸n¨ A Xn\ I ¯ as ® ® hnf ¡ p I Ä Ø m]n¨ncp ¶ p. A h b nðssh I pt ¶ ct ¯ mSp I qSn as ® ® s b mgn¨ s I #mfp ¯ nsh ¡ p ¶ k {¼Zm b amWpïm b ncp ¶ X. B I meL«s ¯ ¡ pdn¨ Nn ´ n ¡ phm ³ t]mepw{] b m k amW.

2021þ2022]cni m[n ¡ pt¼mÄ {] [m\ Fñm]mX I fnepw k {Soässeäp I Ä Ø m]n¨p«pï.Dï _ Ä _p I Ä, Syq_ sseäp I Ä, t k m b n b wt] ¸À em¼p I Ä F ¶ nh b mW \nehnepïm b ncp ¶ X. k {Soäsa ³ I pSpXð Ø m]n ¡ p ¶ Xpapew] © m b ¯ ns âCe I {S k nän I qSnh ¶ p. Hcp _ Ä _n\ Hcp an\nawNmÀ Ö F ¶ \ne b ¡ m b ncn ¡ p ¶ p. s I F k B _n NmÀ Ö CuSm ¡ ns ¡ mïncn ¡ p ¶ X. \nc ´ cam b CSs] SenepsS k {Soäsa ³ sseäp I Ä ¡ amäÀ GÀs¸Sp ¯ n.

am{Xañ Fñmt]m Ìp I fnepw Fð C Un _Ä _p I Ä Ø m]n¨p.
XòpewCe I {Sn k näNmÀ Ö nðh f s chenb I pdhpïm b Xm b n I mWmw.

{] i \ § Ä

1.]pXn b tdmUp I f \nÀ½n ¡ s¸Sp ¶ tXmSp I pSn k {Snäsa³ sse³ Ø m]n ¡ ð
2. [\ hn \nt bmK ¯ n\ B h i yam b ^ïns âe`yX ¡ pdh
3.]cn]me \ ¯ nse{] i \ § Ä
4. t k mfmÀ] ² Xn I Ä \ neh nenñ

]cn I mc \nÀt± i § Ä

1.] ² Xnhn I nXw, X \ Xp^ïF ¶ nh b psShn \nt bmKw
2. F ñm{] tZ i § fnepw k {Snäsa \ S Ø m]n ¡ p I .
3. F ñm ^nesaâ _Ä _p I Ä, Syq _p I Ä, k nF ^ k nF ¶ nhamän Fð C Un _Ä _p I Ä Ø m]n ¡ p I .
4. F ñmHm^n k p I fnepwt k mfmÀ Ø m]n ¡ p I .

Zpc ´ \nhmcWw

F cna b qÀ {Kma] © m b ¯ 33.67 NXpc{i I ntemaoäÀhn k XoÀ® apf f Xpw I p ¶ p I fpw k aXe § fpw A S § p ¶ XpamW.. I c`qa n ¡ hne I qSpXem b Xps I mï `qcn`mKw P\ § fpw `qanX cwamän \ne § fnðhnSph b ¡ p ¶ {] hWX I qSnhcn I bmW. I mÀ j n I hr ¯ n{] t Xy I n¨ s \ð I r j nsN¿p ¶ X{] b m k I camsW ¶ tXm ¶ ð I À j I cpsSCS bnð hÀ ² n¨p hcp ¶ p. s \ð I r j nkwc £ W ¯ n\ kÀ ¡ mÀamÀ¤tcJ{]m I cw I qens¨eh, hf ¯ n\ k _ k nU, hn ¯ phnX cWw, De]mZ \ t _mW k F ¶ nh \ e I nhcp ¶ pï. F ¶ ncp ¶ mepw s \ð I r j ntaJe bnð \n ¶ amdnt¸mhp I bpw \ne § Ä \n I ¯ nd º À, sX §, hmg F ¶ nh hym] I am bn I r j nsN b Xph cp I bpamW. \ñ i Xam \w `qan b pwX cwamäs¸«npï. \ne § Ä \ñX ®oÀ ¯ S § fmW. X ®oÀ ¯ S § ÄCñmXmb tXmsS I pSnsh Å{] i \w cq £ am b ns ¡ mïcn ¡ p I bmW. I pSnsh Å ¯ n\m b n I pgn¨n«pÅ I pgð I nWdp I Ä]eXpwhäns ¡ mïcn ¡ p ¶ p. hcÄ¨ Dïm I p ¶ Xn \pÅ F ñm k m [y I fpwDï.

2018, 2019 hÀ j § fnse{] f b § ÄsNdn b coXn b nse ¦ nepw {Kma] © m b ¯ nse]ehmÀUp I fnepw _m [n¨ncp ¶ p.

2020 amÀ¨am k wXpS § nt I mhnU 19 a I mamcnhym]n¨p. \nehnðt I mhnU 19s â hym] \w I pd ª ph ¶ p. i à am b CSs]SemW {Kma] © m b ¯, kÀ ¡ mÀXe ¯ nð \S ¶ X. k aq I A Sp ¡ f B cw`n¨p. k uP \yam b n ` £ Ww \ e I n. I pSpw _{ i o B `nap Jy ¯ nð {Kma] © m b ¯ k I m b t ¯ msS Hcp h \nXm I mâo³ B cw`n¨p. 20 cq] ¡ D¨ ` £ Ww \ e I nhcp ¶ p. G Xp k a b ¯ pwZpc ´ § Ä Dïmhm³ k m [yX bpï. C. B À.Sn A wK § s f k Ö am ¡ n \nÀ ¯ n b n«pï. Xme I men I Xma k k u I cysamcp ¡ p ¶ Xn \ {Kma] © m b ¯ nse k I qfp I Ä, k Ö amW. A hnsStSm b seä k u I cy § ÄDï.

a\ImamcnXpS§nbh bpsSZpcnXmi\mk{]hÀ¯\§Ä¡ Bi {]hÀ¯\IÀ, PHC bnse B tcmKy{]hÀ¯\IÀ F¶nhcpsStkh\w hneaXn¡mhp¶Xñ.

{]i\§Ä

1. `£W¯n\ ]m{X§Ä e`yañ
2. hm\ kuIcy§Ä]cnanXw
3. s]mXphmbZpc´§Ä Dïm\pt¼mÄ am{Xw]©mb¯pIÄ¡CSs]Sphm\pÅ A[n\mcw
4. tkh\ k¶²cmb {]hÀ¯\cpsSA]cym]vXX
5. \o´ðt]mepÅ]cnioe\w Cñ.
6. GXpkab¯pwD]tbmKn¡m³ Ignbp¶ Zpc´w t\cnSm\pÅhkXp¡ fpsSti JchpwsJð«dpwCñ.

]cnlmc \nÀt±i§Ä

1. Zpc´ \nhmcW¯n\pÅD]IcW§fpsSe`yXDd¸phcp¯pI
2. P\§sf amän¸mÀ¸n¡p¶Xn\pÅtUmanädnIÄ \nÀ½mWw
3. \ñtdmUpIÄZpc´ {]tZi§fnð F¯p¶Xn\ A\ptbmPyamwh®w \nÀ½n¡ð.

tamWnädnwK

{Kma]©mb¯hnIk\ tcJ, AhØmtcJF¶nhnhn[hÀ¡nwK {Kq¸pIfpsS t\XrXz¯nðX¿mdm¡nhnIk\ Imcy`ImânwK I½änbpw ]©mb¯B kq{XW kanXnbpw ]cnt im[\ \S¯pI bpwsNbXIcStcJDïm¡pIbpw {Kmak`IfpsSAwKoImct¯msSbmWA´natcJ¡ AwKoImcw \eIp¶X. AhkYmtcJ bpsSbpwhnIk\ tcJbpsSbpwASnØm\¯nð 14þmw]©hÕc]²Xnbnðs{]mPIpSpIÄX¿mdm¡s¸Sp¶p. Hmtcmhà¡nwK {Kq¸pw]²XnIÄ AhtemI\w sN¿p¶Xn\ D]kanXnIsfXncs ª Sp¡p¶pï. Ch¡p]pdsaXt±i `cWhIp¸nsâkmaqIyHmUnän\pw hnt[bam¡s¸Sp¶p.

D]kwIlmcw

P\Iobmkq{XW]²Xn Bcw`n¨n«25 hÀjw]qÀ¯nbmIp¶p. Ign ª Ime hnIk\ {]hÀ¯\§fpw t\« tIm«§fpwCt¸mgs¯ AhØ bpwkw_Ôn¨Hmtcmhà¡nwK {Kp¸nsâ bpwASnØm\¯nðe`yambhnhc§fpsSASnØm\¯ðtcJs¸Sp¯ s¸«ncn¡p¶p. hnhn[cq]¯nðhnhc§Äti Jcn¨p. 1996þ1997 hnIk\ tcJASnØm\ {]amWambnkzIcn¨p. A¶ A\phÀ¯n¨ coXnbñkzIcn¨X.. A¶hnhckmt¦XnIhnZyCt¸mgs¯ t¸msehnIkn¨n«pïmbncp¶nñ. cïAt\z£WkwL§ÄsX¡pwhS¡pwIng¡pw,]Sn ª mdpambn Hcp Znhkwkab saSp¯p \S¶p. HmtcmHm^nkpIfnepw t\cn«t]mbnhnhc§Ät i Jcn¨ncp¶p. hnj bmSnØm\¯nð {Kq¸pIÄX¿mdm¡nbtcJIÄIqSntbmPn¸n¨mW A¶s¯

hı I k \ tc J X ¿mdm ¡ ıb X. 2022

ðhÀ ¡ ınwK A Sı Ø m \ ¯ ıðhıhcwt i Jcı ¡ p I bpwhı I k \ tc J I fpsSt{ I mUı I cWw \ S ¯ p I bpwsN b Xıcı ¡ p I bmW.

hı I k \ tc J X ¿mdm ¡ p ¶ Xı\ hÀ ¡ ınwK {Kq¸ A wK § Ä \ıÀÆ I WDtZymK Ø À, `cW kaıXı A wK § Ä, B kq{X W kaıXı A wK § Ä F ¶ıh cpsSt k h \ w D] t b mK¸Sp ¯ ıbıcı ¡ p ¶ p. Cu hı I k \ tc J F cıa b qÀ {Kma] © m b ¯ ıs â {] hÀ ¯ \ ¯ ıs â amÀ¤ tc J b m I psa ¶ I cpXp ¶ p. h cpw I me § fıð \ St ¯ ïhı I k \ \ b hpwhı I k \ ] cıt{] £ hpwcq] s] Sp ¯ ıbıcı ¡ p ¶ p. hı I k \ tc J X ¿mdm ¡ p ¶ Xı\ k I I cı¨ Fñmh t cmSpw I rX Ú X tc J s] Sp ¯ p ¶ p.